

Z powodu święta Nowego Roku Dziennik jutro nie wyjdzie.

Poznań, 31 grudnia. Z prawami przysługującymi językowi polskiemu w W. Ks. Poznańskim, jak wiadomo, bardzo źle stoi, bo w ich miejsce wstąpił nowy system ministerjalny, skwapliwie przez biurokracyą poznańską stosowany a nawet przesadzany, który te prawa, jeżeli nie wyraźnym słowem, to przynajmniej treścią i naturą przyjętej w nim doktryny, zupełnie niemal uchyla. Przedmiotowi temu poświęcimy przy innej sposobności kilka uwag; dziś, pragniemy dotknąć jednego tylko szczegółu spornej sprawy, to jest kroków, jakie duchowieństwo nasze a mianowicie najprzewielebniejszy arcybiskup, czynili ostatnimi czasy w obronie zagwarantowanego nroczytym słowem królewskim, używania języka polskiego we wszystkich czynnościach publicznych.

Przynaglone administracyjnymi środkami przymusowemi do korespondencji niemieckiej z władzami rządowemi, duchowieństwo wszystkich niemal dekanatów W. Ks. Poznańskiego, niewiedząc sobie już rady, zgłaszało się ostatnimi czasy ze zbiorowemi prozbami i podaniami do JOKsiędza arcybiskupa, wzywając Jego opieki, pomocy i pośrednictwa w ciężkiej potrzebie. Duża część tych prozb i podań znana jest czytelnikom naszego pisma. Otóż ksiądz arcybiskup chcąc ukończyć zapewnieniem, że sprawa ta ciągle mu na na sercu leży i że nieustanną poświęca jej troskę, wydał pod dniem 25 listopada r. b. okólnik do księży dziekanów, gdzie, dla położenia końca przesyłanym sobie prozbom i wnioskom o których dopiero była mowa, poleca oświadczyć duchowieństwu dekanalnemu, że w sprawie językowej czynił i czyni dotąd, wszystko czegokolwiek powołanie, stanowisko i narodowość Jego wymagają, nadmienając przytém, iż spólna modlitwa i ufność w sprawiedliwość Bożą są Mu rękojmią, że proźby i przedłożenia Jego w tej sprawie do władz rządowych czynione, wyjdą na upragniony i przez niego skutek. Dla bliźszego wyjaśnienia stanu rzeczy, kazał załączyć JOKs. arcybiskup do wspomnianego okólnika, odpis ostatniego swego w tej mierze przedstawienia do pana ministra wyznań.

Dokument ten mieliśmy w ręku naszych od paru tygodni; z uwagi wszelako, iż w okólniku do księży dziekanów jest powiedziano, że udziela im się poufnie kopia onegoż, czuliśmy pewne skrupuły w samowolnym ogłaszaniu pisma, które dla poufnej wiadomości duchowieństwa przeznaczone, przypadkiem tylko rąk naszych doszło. Kiedy przecież jedna z ostatnich korespondencji poznańskich do Czasu, rzeczony dokument w całości podaje, ustają tęp samym dotychczasowe nasze skrupuły w powtarzaniu poufnego pisma, bo przez oddrukowanie go w jednym z pism publicznych, poufność już ono być teraz przestało. Otóż w mowie będącej przedstawieniem JOKs. arcybiskupa gnieźnieńskiego do ministra wyznań i oświecenia, p. Bethmana-Hollwega, brzmi wedle autografowanej kopii którą mamy przed sobą, jak następuje:

„Nr. 810. D. P.

„Wasza Ekscelencya raczyła na mój wniosek z dnia 12 stycznia r. b. aby, po stósownej zmianie regulaminu z dnia 14 kwietnia 1832 r. używanie języka polskiego obok niemieckiego, w obrębie W. Księstwa Poznańskiego w korespondencyach pomiędzy władzami duchownymi i rządowemi, dozwolonem i przywróconem zostało, pod dniem 16 kwietnia r. b. N. K. 1012 odpowiedzieć, że do wniosku tego przychylić się nie może, jako też, że już regulamin zapobiega wszelkiej praktycznej potrzebie. Przyjmując to oświadczenie, jako rękojmią względnego stosowania się do regulaminu w zachodzących przypadkach, pozwałam sobie jednak, po ściślejszym zglebieniu i rozważeniu istniejącej rzeczywistej potrzeby z odwołaniem się do pierwszego mojego wniosku, następujące jeszcze do bliźszego rozpoznania Waszej Eksc. przytoczyć okoliczności.

„Zadaniu mojemu najlepiej odpowiem, jeżeli trzymać się będę ściśle osnowy odpowiedzi Waszej Eksc. i wskażę praktyczne znaczenie mojego do odmiany regulaminu zmierzającego wniosku, przytaczając nader ważne powody, które na korzystne jego rozstrzygnięcie głównie wpłynąć powinny.

„Według regulaminu (sub I. b.) mają dziekani i rządcy kościołów tylko w języku niemieckim sprawy zdawać i urzędowe rozporządzenia tylko w tym języku odbierać, wyjąwszy przypadek, w którym właściwy rządcą ziemiański oświadczy, że dziekan lub rządcą parafii nie posiada języka niemieckiego w tym stopniu, aby się mógł bez trudności w nim wyrażać.

„Skutkiem tego postanowienia było dotychczas, że wszyscy niemal duchowni polskiego pochodzenia, z nieznanymi tylko wyjątkami, zmuszeni byli pisać po niemiecku. Przeciwnie zaś, oświadczyły obydwie moje konsystorze pod dniem 24 sierpnia resp. 13 października 1852 r., że już ze względu na samych duchownych konieczna zachodzi potrzeba uchylecia regulaminu pomienionego. Konsystorz gnieźnieński przytacza wyraźnie, że w całej tamtejszej archidiecezyi zaledwie pięciu znajduje się kapłanów, którzy z należytą łatwością w języku niemieckim wyrazić się piśmiennie są zdolni. Jeżeli potrzebę tę, według dokładnych wiadomości, do obydwóch moich archidiecezyi rozciągnąć należy, nie omieszkać przytoczyć powody, do wytlómaczenia tego objawu, a tęp samym do uzasadnienia mojego wniosku służące.

„W rodzinnym tylko języku zdoła się każdy wykształcony z łatwością lub „bez trudności“ wyrazić, tak piśmiennie jak i ustnie; do równego władania językiem obcym potrzebną jest według jednogłośnego zdania pedagogów, prócz ciągłej wprawy,

także zdolność przyrodzona, którą nie każdemu przyznać można.

„Wszystkim prawie plebanom polskiego pochodzenia zbywa najprzód zupełnie na tej ciągłej wprawie, albowiem urząd ich kościelny i stosunki parafialne wymagają od nich używania wyłącznie języka ojczystego. Do tego przyłącza się trudność tylko szczególną zdolnością pokonać się dająca, jaką przedstawia niezmierny rozdział pomiędzy językami słowiańskimi i germańskimi, językiem polskim i niemieckim. Okoliczność tę pominać nie należy, która w najrozmaitszym łamaniu języka polskiego ze strony Niemców, ich prawie niezrozumiałych tłumaczeniach rozporządzeń niemieckich i wypływających z tąd ustawicznych skargach poddanych polskich zupełnie usprawiedliwienie znajduje. Lubo Waszę Eksc. o wysokiem mojem poważaniu zapewnić mogę, przecież nie waham się prawdę tę wypowiedzieć, raz, że sam interes król. rządu tego wymaga, powtóre, że nie wiem, czy takowa dojdzie kiedykolwiek do Jego wiadomości, wreszcie, ponieważ, jak mi wiadomo, żaden katolicki rządcą nie znajduje się przy boku Waszej Eksc. któryby, znając dokładnie język polski, mógł o ważnych tych stosunkach zupełnie pewny i uzasadniony wydać sąd. Już ta sama okoliczność przemawia za moim wnioskiem, zmierzającym do przywrócenia językowi polskiemu pierwotnego równouprawnienia obok języka niemieckiego, tak, iżby wszyscy duchowni polskiego pochodzenia w urzędowych czynnościach języka ojczystego znów używać mogli. Jeżeli Wasza Eksc. nadmienia, że „z błędnych piśmiennych sprawozdań i podań władza rządowa nie będzie brała pochopu do niechętnych interpretacyi,“ to względność ta nie uchyla braku wykształcenia, jaki na duchowieństwie mojej zwierzchności podległym z tego względu pozornie ciążyć będzie. Albowiem dowody król. rejencyi bygdoskiej, które miałem zaszczyt dołączyć, pokazują jasno, że kapłani, do niemieckich sprawozdań zmuszani, ani jednego wiersza pod względem grammatycznym poprawnie i stylistycznym właściwie napisać nie są zdolni. Zapewnienie Waszej Eksc. że władze będą miały na celu zapobiegać ważnym nieporozumieniom, nie może mnie także zaspokoić, albowiem nieporozumienia, wydarzyć się mogące, zawsze mniej lub więcej złe wywrą skutki, i dla tego rzadko tylko usunąć się dadzą.

„Jeżeli zaś Wasza Eksc. widzi się spowodowaną do uwagi, że obok tej sprawy także polityczne dążności niezaprzeczenie na jaw występują, to pozwałam sobie w odpowiedzi rzecz tę w ten sposób wyjaśnić, że właśnie upośledzenie to języka polskiego nie tylko nasuwa myśli o germanizacyi, ale także silnym jest bodźcem, który każdego Polaka język rodzinny miłującego zbyt łatwo na polityczne pole sprowadzić może. Wasza Eksc. porównaj tylko, ile niechęci pokazywali Niemcy za czasów francuskiego panowania nad Renem właśnie z powodu upośledzenia języka niemieckiego, lub z jaką gorliwością niemieccy, protestancy, bardzo szanowni duchowni, jak Claus Harms, pod panowaniem duńskim, starają się usunąć wszelkie obce z ich naturą niezgodne piętno.

„Wasza Eksc. najlepiej oceni, co pod takimi okolicznościami ze strony rządu i tutaj dla zachowania sprawiedliwości i własnego dobra przyznanem być powinno. Wtenczas dopiero Wasza Eksc. nieodmówi szacunku dla moich duchownych, których usiłowania skierowane są do pielęgnowania i zachowania języka ojczystego. Jeżeli Niemiec wymaga od król. rządu poszanowania dla swojego języka i takowe wszędzie znajduje, dla czegożby podobne życzenie i wypływająca ztąd dążność na korzyść języka ojczystego tylko Polakowi miały być za zbrodnie poczytane! Mogłaby Wasza Eksc. w swoim uczuciu sprawiedliwości i mnie za złe poczytać, że staram się przekonać moje duchowieństwo, iż legalnie i szlachetnie jego usiłowania popierać w obrębie mojej władzy jest dla mnie obowiązkiem. Stanowi to bez wątpienia dla poddanych polskich, zwłaszcza duchownych, pewne zaspokojenie, jeżeli doznają i w tym względzie ojcowiskiej opieki.

„Wasza Eksc. pozwoli także, że w krótkości jeszcze zwrócę uwagę na prawo historyczne, które tutejszym duchownym i poddanym polskim zupełnie jest przyznane. Patent królewski z dnia 15 maja 1815 r. ze wszystkich ambon odczytany i w pamięci wszystkich będący, zawiera wyraźne przyrzeczenie:

„że język polski, obok niemieckiego, we wszystkich sprawach publicznych ma być używany.“

(Zb. pr. pro 1815 str. 47.) To królewskie, niczém niezłomne słowo, jest zaś tylko wpływem traktatu wiedeńskiego z dnia 3 maja 1815 r., którego art. III stanowi, że wszystkie instytucye rządowe mają być w ten sposób urządzone, aby narodowość polska mogła być zachowana.

„Postanowienie to usprawiedliwia najdowodniej wniosek i ogólne żądanie poddanych polskich, aby wydany później w skutek powstania w sąsiednim Król. Polskiem regulamin z dn. 14 kwietnia 1832 r. doznał odmiany, o ile takowy równouprawnieniu języka polskiego ujmę przynosi.

„Wniosek ten zgradza się wreszcie z dzisiejszym stanowiskiem kościoła, który swemi sprawami samodzielnie zarządza. Mam niepłodną nadzieję, że Wasza Eksc. uwzględni także racysz nieporównanie większą część duchowieństwa i katolików polskiej narodowości i przyznasz im odtań niezaprzeczone prawo używania języka polskiego, obok niemieckiego, w czynnościach urzędowych, jako też, gdyby nad wszelkie spodziewanie miała się pokazać nadal potrzeba zbadania, czy dziekani

i rządcy kościołów posiadają należytą biegłość języka niemieckiego, osądzenie w tej mierze konsystorzom moim pozostawić raczysz.

„Z uwagi więc, że regulamin z dnia 14 kwietnia 1832 r. potrzebom mojego duchowieństwa nie odpowiada, narodowość polską, w najczystszej jej objawie i uwytatnieniu, w języku ojczystym, nietylko nie chroni i wspiera, ale ją upośledza i nadwiera, królewskim przyrzeczeniom i postanowieniom traktatu wiedeńskiego się sprzeciwia, że z samodzielnością kościoła wreszcie jest niezgodny, pozwałam sobie uniżony mój wniosek powtórzyć: abyś Wasza Eksc. raczył, po nachyleniu sprzecznych postanowień regulaminu z 1832 r. usilnie mieć staranie o zaprowadzeniu języka polskiego, obok niemieckiego, w urzędowych korespondencyach pomiędzy władzami duchownymi i świeckimi w obrębie Wielkiego Księstwa Poznańskiego.

„Poznań, dnia 10 października 1861.

„Arcybiskup Gnieźnieński i Poznański.

(podp.) X. Przybyski.“

NPan raczył mianować tajnego radcę lekarskiego i referującego w ministerstwie spraw duchownych, oświecenia i lekarskich, dra Housselego, tajnym wyższym radcą lekarskim.

Berlin, 30 grudnia. Dziś odbyła się w hotelu ministerstwa stanu rada ministeryalna, na której książę następcę tronu był obecny.

— Jeden z korespondentów tutejszych pisze do Gazety Kolońskiej: Przeszłe przesilenie ministeryalne zwróciło powszechną uwagę na skład ministerstwa. Oprócz prezesa jego liberalnego i niemiecko-patriotycznego, księcia Hohenzollern Sigmaringen, liczą się do liberalnych Auerswald, Patow, hr. Schwerin i Bernuth. Pan Heydt chce przedwzyszkim pozostać ministrem i ceł obrońcą, biurokratą centralizującym na wzór francuski i w miarę okoliczności liberalistą i zwolennikiem zasad Gazety Krzyżowej. Pan Bethmann-Hollweg należy jako teologiczny prawnik i świecki prawniery do osobnej klasy polityków, pojawiających się często w najnowszych czasach. Rozum ciągnie go do liberalnych, serce do krzyżowców. Pan Roon bezwarunkowym jest stronnikiem zasad Gazety Krzyżowej, a hr. Bernstorff różni się tylko od niego w kwestyi niemieckiej. Ministerstwo z takich żywiołów złożone zawiera w sobie nieustający zaród przesilenia ministeryalnego.

— Do akademii w Monasterze uczęszcza w bieżącym półroczu zimowym 548 studentów inatrykulowanych; mianowicie na wydział teologiczny 277, z tych 39 niekrajowców, na wydział filozoficzny 271, z tych 27 niekrajowców. Pomiędzy studentami pochodzi 279 z Westfalii a 169 z prowincyi nadreńskich.

— Wychodzący w Berlinie Publicist pisze, dodając że czerpie ze źródła wiarogodnego, że na Dorotheenstadt, jednej z dzielnic stołecznego Berlina, od niedawna praktykuje jasnowidząca lunatyczka z wielkiem powodzeniem rozumie się u łatwowiernych i zabobonnych, po większej części z stanów wyższych i wykształconszych. Dotąd Publicysta nie widzi w tęp nic dziwnego, ale dziwną mu się wydaje, że urzędowo czy półurzędowo ową jasnowidzącą starano się użyć do celów policyjnych czy kryminalnych. Otóż mu powiada, że pewien urzędnik poczty berlińskiej, który jakoś rok temu był konduktorem powózki pocztowej, z której skradziono w drodze do kolei żelaznej znaczną summę pieniędzy, odebrał nagle rozkaz od przełożonego, aby z innym urzędnikiem pocztowym niebawem wsiadł do powozu i udał się dokąd tenże go zaprowadzi. Urzędnik usłuchał: wysiadł z swym towarzyszem przed mieszkaniem jasnowidzącej w dzielnicy Dorotheenstadt, gdzie przez kilka pokoi zaprowadzono go do izby błękitnawo oświeconej. Tu powiedziano mu, gdzie się znajduje, i że nastąpi próba, czy się nie da czegoś dowiedzieć o szczegółach nieznanych owę kradzieży. Jasnowidząca spoczywała na kanapie i zapytała jakoby przez sen: Pan jesteś urzędnikiem pocztowym? Czy miałeś udział w kradzieży? Bynajmniej, była odpowiedź; byłem jedynie konduktorem wozu. Tak jest, rzekła jasnowidząca, tyś nie winien kradzieży. Po tym wyroku jakoby z trójnoga danym, nie można było już niczego dowiedzieć się o niczém, zaprowadzono więc urzędnika do komnaty sąsiedniej, a w krótko mu powiedziano, aby wrócił do domu, bo jasnowidząca się obudziła ze snu magnetycznego. Urzędnik wrócił do domu, i nazajutrz podał zażalenie o to co się stało; niewiadomo jaką odebrał odpowiedź. Publicysta zaręcza, że wciąż mnóstwo porządkanych osób, czy pieszo czy w powozach, odwiedza jasnowidzącą na Dorotheenstadt.

KROLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 28 grudnia. Dzień. Powsz. taką zdaje sprawę z obchodu świąt Bożego Narodzenia w Warszawie:

„Pomimo zamknięcia kościołów w Warszawie, wszyscy prawie mieszkańcy mieli sposobność słuchania mszy św. podczas świąt Bożego Narodzenia. Z rana w pierwsze i drugie święto, liczne pielgrzymki, w których brały udział tysiące osób, odbywały się bez przerwy do południa, w kierunku ku kościołom położonym w okolicach Warszawy i z drugiej strony Wi-

sły, na Pradze, w Mokotowie, Czerniakowie i na Powązkach. Publiczność miała także wolny wstęp do kaplicy katolickiej, urzędowej w Ujazdowskim szpitalu wojskowym, oraz do wielkiej liczby kaplic prywatnych, urządzonych wewnątrz domów, i nareszcie do wielu z kościołów zamkniętych, do których można było wchodzić bocznymi drzwiami. Wszędzie panowały jak największy porządek i przykładna pobożność, jakich wymaga uroczystość tych dni.

Kuryer zaś Warsz. pisze o tym samym przedmiocie:

„Święto braterskie, poprzedzające ową wielką uroczystość dla świata, czyli Narodzenie Chrystusa Pana, obchodzone tu było we wtorek po wszystkich domach pod nazwą wigilii. I jednoczyły się z sobą kółka rodzinne i przyjacielskie, i łamano się opłatkiem czy to z gromadką czy czeladką swoją, i powstawiano dla dziatwy choinki i odśpiewano w końcu kanticzkowe kolendy, tak pełne prostoty, a jednak tyle mieszczące w sobie religijnej wzniosłości. Na tém też jedynie ograniczał się obchód tej wielkiej pamiątki przyścia na świat Chrystusa, nie przekraczając po za mury domów, w których przez dwa dni następnie uświęcono tę drogą uroczystość cichą ale szczerą w tych samych kołach rodzinnych modlitwą.“

— Piszą ztąd do Czasu, pod datą 21 grudnia, między innymi:

W tych dniach p. Fedorów policmajster otwierał nową bóżnicę na Franciszkańskiej ulicy, niosąc rudały przy dźwięku muzyki i otoczony lewitami, noszącymi na głowach policyjne kepi. Rząd zanominował na miejsce Mejselsa, nowego nadrabina, i ażeby zyskać go i zrobić z niego potulne narzędzie, przeznaczył mu pensyi 3000 rs.

Teatr ma być otworzony na ruski Nowy Rok. Tymczasem wypychają bilety wszystkim, którzy mają kwalifikacyę do służby w biurze Bryłowskiego pałacu. Pan Krzyżanowski objął już władzę. Szkoły mają być otwarte według dawnego systemu, ale tymczasowo utrzymanego, dnia 7 stycznia.

W biurze namiestnika utworzony nowy wydział „do rozpoznawania spraw politycznych,” pod prezydencyą Kozackowskiego, który dodatkowo do pensyi, pobiera miesięcznie 500 rs. W wydziale tym zasiada i p. Safianów, naczelnik dyplomatycznego wydziału, Szweców i inni. Wydział ten kwalifikuje, kto ma pójść pod sąd wojenny, przegląda prokuły, orzeka o zmianie kary itp.

W ratuszu siedzi do trzechset osób. Znowuż tam pewną liczbę rzemieślników skazano na wygnanie do wojska. Przedwczoraj aresztowano pannę Emilię Szcześniewską i osadzono w cytadeli. Znalezienie się tej szanownej Polki w obec brutalnego najścia domu jej matki wdowy, wielki zaszczyt czyni jej charakterowi. W wielu domach odbyły się znowu rewizye, któremi zwykle kieruje p. Fedorów, niegdyś urzędnik petersburskiej policji. Gdy wybierają się w nocy na aresztowanie, dom, w którym mieszka mająca być aresztowaną osoba, otaczają wojskiem i tak długo trzymają w oblężeniu, dopóki ze zdobyczą lub bez niej p. Fedorów nie pokaże się na ulicy. Rewizye żadnego rezultatu nie dały. Nie odkryto nigdzie broni, ani też papierów kompromitujących. Wiersze patryotyczne, medale, książka zakazana, czasem numer Strażnicy, Pobudki, Sternika lub Strzelca, plakat z czasów kiedy je sprzedawano na ulicy, i tym podobne drobnostki, oto największe zdobycze, jakie porobiono i jakie zrobić mogą, zdobycze, które rządowi nic nowego nie odkrywają. Prawdę powiedziawszy, nic nie ma do odkrycia. Działania były jawne jak jawna potrzeba kraju i okropny ucisk rządu. Nie było związków, spisków, nie było usiłowań, któreby dały się nawet w obec rosyjskiego prawa, podciągnąć pod kategorię zbrodni stanu. O tém rząd dobrze jest przekonany, nie o wykrycie więc zamachów stanu mu idzie, ale o pozory do przesładowania i zemsty.

ROSYA.

Petersburg, 23 grudnia. W miejsce hr. Błudowa, który ustępuje w życie prywatne, mianował cesarz dyrektorem drugiego wydziału kancelaryi cesarskiej barona Modesta Korfa.

Z Kamczatki skarżą się na kompanij Amurską, która obietnic nie dotrzymuje. Od trzech lat nie przybyły tam okręty ze zbożem, a mieszkańcy opatrują się w żywność po większej części z Japonii, bo produkcya miejscowa nie wystarcza.

— β Korespondencya z Petersburga zamieszczona w Kółko-le, ciekawe przynosi szczegóły o przybyciu cesarza do stolicy i o pierwszych krokach jego w sprawie uniwersyteckiej. Oto kilka dosłownych z niej ustępów: „Publiczność z niecierpliwością, a ci co udział brali w tej sprawie, z obawą czekali powrotu cesarza. Myślano, że wypędzi Ignatiewa i Putiatina; sądzono, że będzie się spieszył z powrotem, a on tymczasem sadił sobie drzewa w Liwadyi, procul negotiis i przyjechał do Moskwy z całkiem niejasnymi pojęciami w sprawie studenckiej. „Coś ty tu za błażeństwa porobił z studentami?“ zapytał szorstko Tuczkowa (jenerał-gubernatora Moskwy). Tuczkwow, obraził się i prosił, by zarządzone śledztwo nad tém, co robił. Pokazawszy tym sposobem charakter i energią, cesarz przyjechał znowu do Petersburga jako wielkoduszny monarcha; pocałował Patkula w głowę, dziękował wielkim książętom, Ignatiewu, Putiatinu, oficerom z preobrazzeńskiego pułku, a Weljaminowa i Tolstoją mianował figieladjużantami. Wynadgrodziwszy tym sposobem jednych i podziękowawszy drugim, zapragnął dowiedzieć się, za co im dziękował. Dnia 26 października była w tym celu zwołana osobna rada ministrów. Cesarz zagał posiadzenie tém, iż/wedle prawa narady mają być sekretne, a tymczasem w całym mieście wiedzą, co się robi w radzie państwa i w radzie ministrów. Wyraził więc życzenie, aby nadal dyskusye rady uważać jako rzeczywiste tajemnice stanu, i nie rozgłaszać ich. Śpicz ten poskutkował, bo przez trzy dni członkowie rady milczeli, a potem po trochu wygadywali się po dawnemu, i rozpowiadali jak przedtém. Putiatin przedstawił w radzie cały tok sprawy uniwersyteckiej w najnieprzychylniejszym dla niej świetle. Wstrzymywano go, zaprzeczano mu i dowodzono, że przekręca wszystkie fakta, znane ministrom ze sprawozdania profesora Kawelina. Tymczasem Putiatin zapewniał, że opozycya nieprzyjazna rządowi, ma charakter poli-

tyczny i rozpowszechniona między wszystkimi studentami i profesorami. Na dowód przytoczył fakt, że „rząd chciał powiększyć placę profesorom, lecz ci odmówili jedynie z ducha opozycyi“. Milutin zmusił go do przyznania, że profesorowie nie odmawiali powiększenia pensyi, ale odrzucili z oburzeniem cyrkularz Putiatina, w którym on, w skutku powiększenia pensyi rozkazywał im, aby nadal wykładali leky w duchu odpowiednim widokom rządowym. Po tém posiedzeniu, cesarz przekonawszy się, że Putiatin nic nie wart jako minister, napisał reskrypt do Tuczkowa, tłumacząc się z swojej porywczosci i proponując mu tekę ministeryum oświecenia. Tuczkwow odpowiedział, że nie przysposabiał się do tego ministeryum, że uważa je za bardzo ważne, że nie chce być złym ministrem, więc odmawia przyjęcia zaproponowanego obowiązku. Tymczasem jeszcze 24 października Kawelin wziął dymisy, a z nim Spasowicz (Polak) i Stasiulewicz. Oprócz tego podał się do dymisyi Pletniow (rektor uniwersytetu) i mają to także uczynić Utin, Pypin i Kostomarow. Po posiedzeniu 2 listopada wysłano telegram do Sztutgardu z propozycyą do Titowa (posła ros.), aby przyjął ministeryum oświecenia. Czekają teraz na niego, a tymczasem Putiatinowi przydano 3 osoby do opieki, bez których jnic mu robić nie wolno.“

— Czytamy w Nordzie, w korespondencyi z Petersburga: Znowu małe nieporządki zaszły w uniwersytecie. Jeden Polak przyszedłszy na leky w stroju narodowym i z matrykulą która nie była jego, opierał się prorektorowi który mu kazał wyjść. Kilku uczniów, prawdopodobnie także Polaków, ujęło się za swym rodakiem. Powstało ztąd trochę hałasu i rozruchu, które się skończyły aresztowaniem intruza, i oto cała historia. Donoszę wam ten mały znaczący fakt, aby przeczcił przesyłane opowiadanie których zapewne nie omieszkają przesyłać moi koledzy korespondenci źle zawiadomieni, lub którzy sobie stawiają za zadanie podnosić do znaczenia rewolucyi lub zamieszki, wszelki hałas jak się zdarzy w zgromadzeniu młodych ludzi.

GALICYA.

Kraków, 27 grudnia. Gazeta Wiedeńska z 25 grudnia zamieszcza w części urzędowej następujące postanowienie cesarskie:

„J. C. K. Ap. Mość po nabyciu doświadczenia w urzędowaniu politycznej administracyi w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i Księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem, spowodowany został najlaskawiej na wniosek rady ministrów listem swym odręcznym z dnia 19 listopada r. b. odstąpić znowu od zaprowadzonego listem najwyższym odręcznym z d. 22 kwietnia 1860 r. rozciągnięcia na kraj cały urzędowej działalności namiestnictwa we Lwowie, i na przyszłość rozporządzić, ażeby najwyższy polityczny i administracyjny zarząd całego Królestwa połączony był w rękach jeneralnego gubernatora przebywającego we Lwowie, dla ułatwienia zaś i pośpiechu w służbie administracyjnej w interesie ludności, podlegać mu mają dwie niezależne od siebie polityczne władze krajowe we Lwowie i Krakowie. Jeneralny gubernator reprezentować będzie w swojej osobie polityczną i administracyjną jedność Królestwa, pośredniczyć w stosunkach konstytucyjnych z reprezentacyą krajową, obwieszczać ustawy i ogólne obowiązujące prawidła, dawać opinie swoje nad dotyczącymi projektami, czuwać nad całą administracyą kraju a mianowicie nad działalnością urzędową obu politycznych władz krajowych, a nakoniec będzie miał prawo zastrzegać sobie z wyższych względów do własnego rozstrzygnięcia każdą sprawę przypadającą w zakres działania jednej z dwóch władz krajowych. Działalność urzędowa politycznej władzy krajowej w Krakowie zaprowadzić się mającej, rozciągać się ma na całą zachodnią część kraju, która po koniec sierpnia 1860 r. składała obwód rządowy krakowski, wyjąwszy powiaty w czasie zwinienia obwodu Jasielskiego przyłączone do obwodu Sanockiego, czyli innymi słowy, obejmować ma teraźniejsze obwody Krakowski, Rzeszowski, Tarnowski i Sądecki, a natomiast obwód działalności urzędowej namiestnictwa we Lwowie ograniczać się ma do wschodniej części kraju. Aby utorować w właściwy sposób przejście do tego nowego urzędowania, utworzoną ma być tymczasowo w Krakowie komisya namiestnicza z odpowiednim zakresem działania i etatem urzędniczym pod przewodnictwem radcy nadwornego, i takowa natychmiast wejdzie w życie. Dla usunięcia niedogodności, jakie się wykazują dla ludności ze zbyt wielkiej rozciągłości teraźniejszego obwodu Krakowskiego i nagromadzenia czynności w tamecznej władzy obwodowej, J. C. K. Ap. Mość widział się być następnie spowodowanym najlaskawiej nakazać tymczasowe przywrócenie władzy obwodowej w Wadowicach z dawniejszym jej zakresem działania i etatem urzędniczym, i ograniczenie urzędowej działalności krakowskiej władzy obwodowej do rozmiaru obwodu Krakowskiego, pozostawiając po wyłączeniu dawniejszego obwodu Wadowickiego.“

Odnosnie do powyższego postanowienia, zamieszcza Gazeta Wiedeńska następującą nominacyą:

„J. C. K. Ap. Mość najwyższym listem odręcznym z dnia 13go grudnia r. b. raczył Augusta Merkla, radcy namiestnictwa we Lwowie, zamianować radcą nadwornym i tymczasowym naczelnikiem komisji namiestniczej w Krakowie urzędzić się mającej, a radcę nadwornego, Fryderyka Wukassowicza, przełożonego obwodu krakowskiego, uwalniając go od teraźniejszych obowiązków, przenieść do namiestnictwa we Lwowie.“

Czas komentując to postanowienie, powiada między innymi:

„Z urzędową częścią Gazety Wiedeńskiej, obwieszczenia postanowienie cesarskie, nie możemy toczyć sporu, bo nietylko ustawa drukowa stoi temu na zawadzie, ale nadto pojęcia o zasadach konstytucyjnych. Ogłoszenie Gazety Wiedeńskiej jest tego rodzaju, że nie możemy w niem dotykać politycznej strony ponownego podziału Galicyi, dla tego, że mówi on tylko o stronie jego administracyjnej. Gdyby ministeryum w tym przypadku jako i w wielu innych nie zastawiało się powagą i nietykalnością Korony, możebyśmy mogli wyszukać w tym administracyjnym kroku jego stronę polityczną i dowiedzieć, że nowy podział administracyjny kraju naszego mimo

zastrzeżeń co do wspólności gubernatora i reprezentacyi wspólnej, przysposabia podział polityczny, tak jak utworzenie w Krakowie komisji gubernialnej przygotowało było niegdyś odłączenie Galicyi zachodniej od wschodniej. Zresztą niełatwo było orzec w tej chwili podział polityczny pod hasłem konstytucyi, dnia 26 lutego i ustaw o reprezentacyi krajowej i reprezentacyi państwa. Możebyśmy dalej zdołali wykazać, iż podział Galicyi, choćby administracyjny, z nową jej organizacyą nie powinienby nastąpić bez udziału sejmu. Lecz jak powiedzieliśmy wyżej, forma ogłoszenia w Gazecie Wiedeńskiej nie dozwala nam wchodzić w ten przedmiot. Zwracamy tylko uwagę na datę jego wydania i ogłoszenia. Postanowienie zapadło jeszcze 19 listopada; ogłoszenie nastąpiło 25 grudnia po rozejściu się rady państwa na ferye. Gdy się takowa zbierze w lutym, fakt będzie spełniony: Ministeryum oznajmi go tylko radzie państwa.“

Wiedeński zaś korespondent do Czasu takie o tym nowym podziale Galicyi wynurza zdanie:

„Podział ten, który, jak wiadomo, przypisują szczególniej wpływowi ks. Litwinowicza, jest raczej administracyjnym niż politycznym, a więc znośniejszym, aniżeli poprzedni za rządów Bacha. Zachowanie naczelnictwa kraju w jednej osobie jeneralnego gubernatora, który, jak przed r. 1848 arcyksiążę Ferdynand, będzie zarazem głównodowodzącym jenerałem, oraz wspólność reprezentacyi krajowej, utrzymuje obie części kraju w nierozłączności. Nie tyle więc sam podział administracyjny mogący mieć nawet pewne dogodności, ile sposób, w jaki postanowionym i uzasadnionym został, obudzać może pewne obawy i wątpliwości. Idzie tu o dosyć niebezpieczną precedencyą, o przykład raz dany na takięj drodze. Rozporządzenie to wydanem zostało bez zapytania reprezentacyi krajowej. Zachodzi więc wątpliwość, czy to się zgadza z konstytucyą. Zdaje się, że ministeryum zasięgało tylko rady ks. Litwinowicza, który przecież nie jest organem całej reprezentacyi kraju. Jak wieść niesie, cele jego szły dalej, lecz nie można było posunąć rzeczy do podziału politycznego Galicyi. Pozwoliłbym sobie stawić jeszcze jedno tu pytanie: czy nie wypadało posłom polskim odezwać się w tej kwestyi do ministerstwa lub do samego N. Pana, skoro wiedzieli, że nad podziałem odbywają się narady? Stawiam to pytanie bez wszelkiego zarzutu, bo wiem, jakie tu są trudności i jakie okoliczności trzeba mieć na względzie. Samo rozporządzenie powiada, że podział ten postanawia się „w interesie ludności“. A któż się zapytywał o to ludności galicyjskiej, jej prawnej reprezentacyi?“

— Czas opowiada: Jak dalece pojęcia konstytucyjne przechodzą w krew i życie, dowodem tego smutny wypadek, jaki się zdarzył świeżo, niedoniesiono nam dnia, we wsi Aksamnicach pod Nizankowicami w Przemyskiem. Dzieci wiejskie bawiły się w wybory deputowanego. Chłopak mały wybrany deputowanym, obiecywał przed wyborami, że się we wszystkich zastósuje do życzeń swoich wyborców, którzy mu też różne nadawali instrukcyje; lecz zostawszy wybranym oświadczył, iż robić będzie to co mu się podoba i że wybór daje mu moc nad wyborcami. Wyborcy tej władzy nie chcieli uznać, lecz owszem okrzyknawszy wybranego zdradę, pochycili go i obwiesili na wierzbie w polu. Dotąd cała ta scena była tylko żartem i zabawą, lecz gdy nieszczęśliwy chłopiec zaczął nogami wierzgać, dzieci rozbiegły się po wsi z krzykiem. Starsi z przerażeniem przypadli na miejsce wykonania wyroku, oderżnęli wisielca, lecz nie mogli go już przywrócić do życia.

Lwów, 29 grudnia. Telegrafują ztąd do gazet niemieckich: „Zakazane pieśni narodowe religijne śpiewał lud w kościele bernardyńskim. Sponiewierano policyantów, którzy chcieli śpiewających aresztować. Większe zbiegowiska ludu powstrzymały wieczorem wysłane patrole, które kilka osób aresztowały.“

— W dniu 16 b. m. i r., w majątności swojej Urłowie w Złoczowskim (w Galicyi), dokąd niedawno z Drezna przybył, zmarł ś. p. Karól Lipiński, nestor skrzypków. Urodził się w miesiącu listopadzie w Radzynie 1790 r.. Ojciec jego, artysta muzyczny, w 6ym już roku życia młodemu Karólowi począł tłómaczyć nóty. Obok wielkich zdolności był i bardzo pojętny. Pierwiastkowo uczył się Lipiński na wionczeli, od niejakiego Kremesa, Wiedeńczyka, urzędującego we Lwowie. W parę lat grał już koncerta Romberga. Porzucił jednak później ten instrument, a wziął się do skrzypców. W 20 roku życia już był tak cenionym, że w r. 1810 został powołany na dyrektora orkiestry teatru lwowskiego, które to obowiązki lat 4 sprawował. W r. 1814 pojechał do Wiednia dla usłyszenia sławnego skrzypka Spohra; usłyszawszy go, znowu oddał się pracy. W tym to czasie spróbował sił w kompozycyi i napisał dwa kaprysy na skrzypce, wydane później w Lipsku u Petersa. W roku 1817 udał się Lipiński do Włoch. W przejeździe dał kilka w tym kraju koncertów, jak np. w Medyolanie, z powodzeniem. W Placencji usłyszał Paganiniego, gdzie poznał się bliżej z owym mistrzem, grywał z nim koncerta na dwoje skrzypców, po niektórych miastach włoskich. W r. 1818 wrócił Lipiński do kraju i powszechną zwrócił na siebie uwagę. Ubiegano się go słyszeć nie tylko w Polsce, lecz w Niemczech i Rosyi, mianowicie w Petersburgu, gdzie zawsze zaszczętnego doznawał przyjęcia. W miesiącu grudniu 1827 r. Lipiński po raz pierwszy przybył do Warszawy i dał 5 koncertów z ogromnym powodzeniem. W dwa lata później zjawił się w Warszawie Paganini, Lipiński zaś wracając z Rosyi, przybył także powtórnie do Warszawy i obaj wtędy ogłoszali koncerta. Niezadługo potem Lipiński powrócił do Lwowa i znowu począł w cichości pracować nad zupełnym swoim ukształceniem. W r. 1835 zjawił się w Niemczech, zamierzał nadto odwiedzić Francyą i Anglią. W Paryżu w r. 1836 dał koncert w ogromnym salonie ratusza, z nadzwyczajnym powodzeniem. Od r. 1838 Lipiński stale osiadł w Dreźnie, gdzie go król saski mianował pierwszym nadwornym skrzypkiem i dopiero niedawno przeniósł się do Galicyi i tu żywota dokonał, utraciwszy na kilka lat przed śmiercią władzę w rękę w skutek paraliżu. Ostatni raz w Warszawie był Lipiński w r. 1844, powracając z wycieczki koncertowej do Petersburga i Kijowa. Z utworów Lipińskiego rozmaitemi czas-

w Niemczech wydawanych, najważniejsze są trzy koncerty, mianowicie tak nazwany „militarny”, „Tria” dwa (na dwoje skrzypców i wiolonczelę, kilka polonezów, tudzież fantazyje z Purrytanów, Lunatyczki itd. Brat zmarłego Feliks, także skrzypek, grał koncert w Warszawie w teatrze Wielkim w r. 1857 (18go października).

FRANCYA.

Paryż, 25 grudnia. Nowych wiadomości z Ameryki niema; dzienniki dzisiejsze paryskie zamieściły urzędowe sprawozdanie kapitana Wilkesa, z pism nowo-jorkskich wyjęte, o całym przebiegu schwymania komisarzy stanów południowych. Wypadek sam już dostatecznie wiadomy, zbyteczną rzeczą byłoby go powtarzać; okazuje się jednak ze sprawozdania ta bardzo ważna okoliczność, że kapitan Wilkes, jeden z najznakomitszych oficerów marynarki amerykańskiej, postąpił sobie na własną odpowiedzialność, li tylko powodowany uczuciem patriotyzmu i będąc sam niezupełnie pewnym, jak daleko prawa jego sięgają. Od rządu waszyngtońskiego nie miał żadnych pod tym względem instrukcji. Okoliczność ta jest dla stanów północnych nader pomyślną, łatwą bowiem będzie dla rządu waszyngtońskiego rzeczą powiedzieć, że kapitan Wilkes popełnił pomyłkę, działając bez rozkazu i wycofnąć się tym sposobem z bardzo trudnego położenia. Tymczasem wątpliwość tutaj powszechnie, żeby rząd waszyngtoński chciał z tak pomyślną dla siebie koniunktury korzystać, zwłaszcza, że wysłał był ku Europie parostatek „James Adjes”, któremu wyraził polecieć zbiorzyć to co frogata „San Jacinto” uskuteczniła.

— Wszystkie listy z Turynu świadczą o wielkich kłopotach, w których się ministerstwo włoskie znajduje, głównie dla tego będąc zachwianem, że nie może ziszczyć owych nadziei wcielenia Rzymu, które przy obejmowaniu rządu wzburziło. Jednym z głównych filarów, który je jeszcze trzyma, jest poselstwo angielskie, podczas gdy poselstwo francuskie czyni co może, żeby je do upadku doprowadzić. Minister Ricasoli jest u dworu francuskiego bardzo niemiłą osobistością, pragną bowiem w Tuilerych mieć w Turynie takiego pierwszego ministra, któryby mniej więcej jak prefekt departamentowy stósował się do woli cesarskiej.

— Ze Stambułu donoszą, że oczekiwany przez wszystkich z największym upragnieniem Fuad pasza przybył wreszcie dnia 22 t. m. do stolicy na pomoc rządowi, który już sobie rady nie wie. Sprawa Sutorny może się łatwo rozstrzygnąć, jeśli prawda, co dzisiaj z Czarnogóry donoszą, że Łuka Wukalowicz wystawił na nowo zburzone przez Austriaków na trakcie sutoryńskim szańce. Wiadomo, iż Rosya stanowczo protestowała pierwszą razą przeciw wkroczeniu Austriaków do państwa tureckiego; gdyby zatem Austriacy odważyli się na ponowienie interwencji, mogłoby ztąd przyjść do ważnych następstw.

— Minister spraw zewnętrznych w Madrycie, Collantes, rozesał notę dyplomatyczną do wszystkich poselstw hiszpańskich, aby się za granicą uniewinnić z postępowania swego w sprawie archiwów neapolitańskich. Powiada on, że wszystko byłoby się dało załatwić, gdyby rząd włoski był poprzestał na archiwach dotyczących się prywatnych osób, a ustąpił co do sprawy zasadniczej.

— Dzisiejsza Patrie donosi, że wyprawa hiszpańska do Meksyku wypłynęła z wyspy Kuby trzema dywizjami. Pierwsza złożoną była z statków przewozowych żaglowych, druga z przewozowych parowych, trzecia wreszcie, która na ostatku, dnia 3 t. m. wypłynęła, z okrętów wojennych. Marszałek Serrano, naczelnie dowodzący, znajdował się na parowej fregacie „Berenuela”. Liczba żołnierzy w wyprawie hiszpańskiej wynosi około 8000. Prezydent meksykański Juarez, który się Hiszpanów już dość dawno spodziewał, zajął warowny obóz pod Kordową, na głównym trakcie prowadzącym z Vera-Cruz do Meksyku.

— Rozeszła się dzisiaj nieprawdopodobna pogłoska, że generał Goyon został zamordowany w Rzymie przez jakiegoś Włocha.

— Nieszczęśliwie budujące wypadki, które się ostatniemi czasy zdarzyły w niektórych klasztorach francuskich i dały powód do gorszących procesów publicznych, spowodowały ministra oświecenia i spraw duchownych do ogłoszenia w dzisiejszym Monitorze okólnika. Dokument ten urzędowy wydany do prefektów i podprefektów, nakazuje im, aby przypomnieli klasztorom i kongregacyom, że im nie wolno przyjmować żadnego dziecka bez wyraźnego zezwolenia rodziców lub opiekunów, pod karą zamknięcia klasztoru.

— Times dzisiejszy rozprawiając o nocie Thouvenela do rządu waszyngtońskiego, o której wczoraj mówiliśmy, powiada, że ona sprawi wielkie zadowolenie ludowi angielskiemu, skoro ujrzy że postępowanie gabinetu londyńskiego znajduje moralne poparcie innych mocarstw. Times oświadcza przy tém, że Anglia nie potrzebuje w swęj kłótni z Ameryką żadnego sprzymierzenia, bo jest sama dość silną, ale że żaden naród nie powinien pogardzać moralną podporą.

— Ludzie liberalni we Francji zadowoleni zostali wyrażeniem ministra Foulda, który w swęj mowie mianęj w senacie powiedział, że minister, któryby sięgnął na się naganę ciała prawodawczego przeto, że nadużywał prawa przenoszenia kredytów w swoim budżecie, nie mógłby się utrzymać na swęjém stanowisku.

— Pogrzeb księcia Alberta odbył się wczoraj w Windsor z wielką okazałością i wśród powszechnęj żałoby mieszkańców stolicy. Książę Cambridge i lord Palmerston nie byli na nim przytomni dla słabości zdrowia.

— Wielki świat tutejszy bardzo zajęty wyprzedają rzeczy po jednym z książąt neapolitańskich, księcia Trapani. Pomiędzy różnemi innymi kosztownościami zasługuje na szczególną uwagę łańcuch umebłowanie salonu ze staręj porcelany saskiej zrobione.

— Słychać, że deputowany, który w kongresie amerykańskim pierwszy wniósł, aby oświadczone kapitanowi Wilkesowi zadowolenie z jego postępowania, był Lobgeois, Francuz rodem, który od lat dwudziestu osiadł w Ameryce.

— Wiadomości, które przybyły wczoraj ze Stambułu do Marsylii, potwierdzają coraz opłakanejsze położenie państwa tureckiego. Bankructwo i wypadek finansowy są bezdenne; ażo wzrasta, mimo wszelkich rządowych zabiegów, w zastraszący sposób, tak iż handel ustaje, a drożyna staje się nawet śmieszna. Rząd chwytą i prześladuje wekslarzy i spekulantów, zamyka giełdy, każe gwałtem otwierać piekarnie i sprzedawać chleb podług pewnego maximum; wszystkie te środki, naturalnie, do żadnego celu nie doprowadzają. Ministrowie zawiązali się w radę nieustającą, ale nie mogą nic wymyślić i czekają, jak na zbawienie, na przybycie najemniejszej głowy tureckiej, to jest Fuada paszy. — W księstwach Naddunajskich przeciwnie, największa panuje radość. Dnia 22 t. m. wręczył Kallimaki, sekretarz poselstwa multanowołoskiego w Stambule, hospodarowi Kuzie firman Wysokiej Porty, zatwierdzający zjednoczenie księstw. Proklamacyą ogłosił tę wiadomość książę w Bukareszcie i w Jassach, a obydwa miasta oświetleniem powszechnym i powszechnym zapalem odpowiadały na to doniesienie, sejm zaś włoski natychmiast jednogłośnie uchwalił podziękowanie gospodarowi. — Z Tunisu donoszą telegrafem o śmierci księcia Sidi-Mimony, brata panującego beja, jednego z najgłówniejszych opiekunów oświaty i postępu w tym kraju.

— Cesarz brazylijski uznał króla Wiktora Emanuela, jako króla włoskiego. — Niektóre dzienniki donoszą o pokazaniu się znacznej eskadry holenderskiej przed la Guagra, portem głównym Wenezueli, w celu uzyskania zadosyćczynienia za krzywdy jakieś, którego rząd holenderski zgodnym sposobem otrzymaną nie mógł, ale wiadomość ta zdaje się nieprawdopodobną.

Paryż, 26 i 27 grudnia. Ostatnie wiadomości, które tak francuskie, jako i angielskie dzienniki odebrały z Ameryki, dochodzą do dnia 14 t. m. Listy pisane przez osoby prywatne krzepią jako tako nadzieję, że się spór amerykańsko-angielski da załatwić na drodze pokoju, zwłaszcza, że rząd waszyngtoński skłonił się do ustępstw, skoro będzie widział przed sobą istotne niebezpieczeństwo, o którym jeszcze nie wie; wszystkie tymczasem wiadomości drogą dzienników albo urzędową przychodzące z Ameryki nie potwierdzają bynajmniej pochlebnego sposobu widzenia. Podług ostatnich doniesień nie wiadano w Nowym Jorku nic jeszcze o angielskim ultimatum. W Londynie obliczają, że dokument ten musi 14 lub 15 najpóźniej dostać się do rąk rządu waszyngtońskiego, odpowiedź tego rządu nastąpi zapewne 18 lub 19, spodziewać się więc należy, że około 1 stycznia gabinet londyński będzie ją miał w swych rękach. Tymczasem dowiadujemy się o naradzie, którą lord Lyons miał z ministrem spraw zewnętrznych Sewardem w Waszyngtonie dn. 10 t. m. Minister Seward protestował z niechęcią rozdrażnieniem przeciw nazwie państwa wojującego, którą depesze rządu angielskiego dają stanom południowym i domagał się skreślenia tej nazwy, jako będącej poniekąd początkiem uznania niepodległości stanów południowych, na co mu poseł Lyons odpowiedział, iż niemając odpowiednich instrukcji żadną miarą owę nazwę zmienić nie może. W skutek tego zakończyli rozmowę swoje obadwaj dyplomaci z niezbyt przyjacielskim nawzajem usposobieniem, zwłaszcza, iż Seward oświadczył, że wprawdzie nie zrywa stosunków dyplomatycznych z rządem angielskim, ale ogradza się najuroczyściej przeciw rozumowaniu posła angielskiego. Przy tej sposobności zapytał także minister Seward lorda Lyonsa, co mają znaczyć, i jakiby był celowych przysposobień wojennych i przesyłek wojska, które Anglicy przedsięwzięli, szczególnie w południowym Brunszwiku. Lord Lyons powiedział, że nie jest upoważnionym do dania objaśnień pod tym względem, ale jest niewątpliwą rzeczą, że nie tylko do Kanady w ostatnich kilku miesiącach znaczne z Anglii przesłano siły i w wielu miejscach nad jeziorami nowe wzniesiono warownie, ale szczególnie na pograniczu stanu Maine w Nowym Brunszwiku zajęły oddziały wojska angielskiego niezwykle stanowiska. Prócz tego wysłała temi dniami rząd angielski świeże i znaczne posiłki do St. John, stolicy Nowego Brunswiku, które, umieszczone na statkach przewozowych, popłyną pod strażą kilku wielkich parowych fregat. Do niepomyślnęj wroźby, wynikającej z owęj rozmowy między ministrem Sewardem a poselem Lyonsem, dodać należy powtórny objaw kongresu amerykańskiego, wywołany w czasie posiedzenia z 10 t. m. pobocznym wypadkiem, na korzyść kapitana Wilkesa, potwierdzający pochwalną uchwałę z dn. 3 t. m. Przyczyniły się do owego powtórnego głosu zaufania bardzo zwawę spory dzienników amerykańskich o prawność i istosowność postępku dowódcy fregaty San Jacinto. Pod tym względem wzrasta poniekąd zapał ludności stanów północnych, i coraz liczniejsze pojawiają się adresy miast większych i mniejszych celem okazania zadowolenia z postępkami kapitana Wilkesa i polecenia go względem rządu. Dzienniki amerykańskie w ogóle, niewiedząc jeszcze nic o ultimatum angielskim, rozumują o całym tém zajściu z niepojętą lekkomyślnością i zarozumiałością. Odznacza się zaś między innemi, najgłówniejszy dziennik amerykański New York Herald, który nie tylko żadnego niebezpieczeństwa dla Ameryki nie widzi, ale nadto dowodzi z pewnym zadowoleniem, że o wojnie właściwie mowy być nie może, ponieważ ona miałaby dla Anglii jak najgubniejsze skutki. Celem dania opieki poddanym francuskim w Ameryce, na przypadek wybuchu wojny, dał rząd francuski rozkaz kontradmirałowi Reynaud, aby zebrał dość znaczną dywizyą okrętów i zajął z nią stanowisko obserwacyjne nad brzegami Ameryki. Dywizya ta ma się zebrać aż do 20 t. m. w porcie nowojorkskim.

— Potwierdza się zupełnie wiadomość o niespodzianem wypłynięciu eskadry hiszpańskiej, która nagle, nieczekając na Francuzów i na Anglików, popłynęła pod dowództwem marszałka Serrano do Meksyku. Sądzą jednak, że wypadek ten nie pociągnie za sobą żadnych nieporozumień między Hiszpanią a Francją i Anglią, zwłaszcza że eskadry francuska i angielska przybędą tylko dni kilka później pod Vera Cruz od wyprawy hiszpańskiej.

— Z Włoch dowiadujemy się, że wszystkie usiłowania ministra Ricasolego, aby gabinet swój uzupełnić, mianowicie przez

pozyskanie ministra spraw wewnętrznych, speszły na niczém. Kawaler San Marino, któremu ten wydział ofiarowano, mimo najusilniejszych prób przyjął go niechętnie. To też Opinions nawet uważa ministerstwo Ricasolego za bliskie upadku, ponieważ niepodobieństwo uzupełnienia gabiretu jest dowodem, że tenże niema poparcia w większości sejmowej, a przeto stracił siły żywotne. Słychać jednak, że Ricasoli pozostanie jeszcze dopóty, dopóki nie przygotuje wszystkich praw finansowych i podatkowych.

— Śmierć zawzięła się na rodzinie Koburgów. Ledwo co pochowano księcia Alberta, a już kona podobno młody infant don Joao, młodszy brat panującego teraz króla portugalskiego, który mu towarzyszył w jego podróży do Królewca i Paryża. Młody ten, do dopiero 19letni książę dostał tyfusu i dysponował się na śmierć 23 t. m., w ten sam dzień, który był naznaczony na koronacyą jego brata starszego. Jeśli on umrze, zostanie się z pięciu niedawno temu jeszcze Koburgów portugalskich dwóch tylko, król panujący i brat jego jedynastoletni, który przeżywszy szczęśliwie nerwową gorączkę, jeszcze z łóżka nie wstał.

Paryż, 28 grudnia. Z największą ciekawością chwytają tutaj każdą wiadomość z Ameryki a sprawa Trentu i jej następstwa ciągle są pierwszym i najważniejszym przedmiotem, który z jednéj i z drugiejsz strony Kanału zajmuje umysły. Tymczasem stanowczych doniesień jeszcze nie ma, a nim one się pojawią, bawia się dzienniki paryskie pobocznemi i mniej ważnemi szczegółami. Patrie dzisiejsza donosi, że minister spraw zagranicznych w Waszyngtonie wystosował do wszystkich posłów amerykańskich za granicą okólnik, aby ich pouczyć jak sobie postępować mają z temi państwami, które albo już uznały, albo chciałyby uznać stany południowe amerykańskie za mocarstwo wojujące. Rząd waszyngtoński każe im protestować w takim razie, uważając mieszkańców stanów południowych li tylko za buntowników. Wszakże takie dyplomatyczne puszenie się w obec bezskuteczności działań wojennych z jednéj strony i grożącej nowęj nawałnicy z drugiejsz strony, jest jeśli nie śmieszne, to przynajmniej niewczesne. O sprawie Trentu podają nam jak już mówiliśmy wczoraj, ostatnie pisma północno-amerykańskie bardzo mało co; z tego zaś co w nich stoi przekonac się możemy, że całą tę sprawę uważają poniekąd za drobnostkę, o którą niewątpliwie Anglia troszczyć się nie będzie. Ultimatum zatem angielskie tém większe zrobi tam wrażenie, iż zupełnie ludzkie jest bezpieczeństwem Amerykanie, ani marzą, żeby rzecz taki obrót wzięć mogła. Anglicy zaś zdawna przeczuwali, że coś podobnego wydarzyć się może; to też w Kanadzie i innych posiadłościach angielskich wszelkie już od kilku miesięcy przedsięwzięto środki bezpieczeństwa, żeby je zabezpieczyć od możebnéj napaści Stanów Zjednoczonych. Podług ostatnich doniesień postawił już generalny gubernator Kanady wszystkie milicje tego kraju na stopie wojennęj, a nadzwyczajne posiedzenie parlamentu kanadyjskiego już zwołane na nowy rok. Usposobienie Kanady od roku 1832, to jest od wielkich swobód które mi rząd angielski kraj ten obdarzył, znacznie się zmieniło, przeto mylą się Amerykanie sądząc, że łatwo by im było Kanadę Anglikom wydrzeć i do Stanów Zjednoczonych przyłączyć. W niektórych dziennikach nowo-jorkskich znajdujemy kłótnie o to, czy dłużej trzymać w więzieniu komisarzy południowych nie przedsięwzięjąc z nimi żadnej procedury, czy też stawić ich przed sąd jako buntowników. Chociaż usposobienie w Anglii jest w ogóle wojenne, to jednak mnożą się objawy pokojowe. Miasmo Northampton przesłało temi dniami adres do lorda Palmerstona wzywając go, aby ile możności wybuchowi wojny zapobiegł. Podług doniesień wreszcie z d. 14 t. m. znajdowała się cała dywizya wojenna francuska w porcie nowo-jorkskim; jest ona pod dowództwem kontradmirała Regnaud.

— Z Lizbony donoszą nam o rozruchach, które powstały w skutek nadto wielkiejsz troskliwości ludu o zdrowie króla. Lud między którym już od niejakiego czasu krążyły bezzasadne wieści o truci i truciznach, dowiedziawszy się o niebezpiecznej chorobie księcia Beja, zaczął się zbierać tłumnie i domagać się, żeby młody król wyjechał natychmiast ze stolicy, celem uniknięcia zarazy. Rozuchy te jednak z łatwością uśmierzone.

— Z Włoch słychać dzisiaj, że gdy się rozbiły rokowania gabinetu turyńskiego z kawalerem San Martino, aby przyjął ministerstwo spraw wewnętrznych, udał się poseł francuski Beneditto do Ratazzego, chcąc go nakłonić, aby na korzyść Włoch, wystąpił bardziej stanowczo przeciw rządowi. Dał mu przytém do zrozumienia, że gdyby ster rządu przeszedł z rąk Ricasolego w jego ręce, byłoby to nader miłą i pożądaną rzeczą dla rządu francuskiego i mogłoby pociągnąć za sobą wydalenie Franciszka II z Rzymu i przytłumienie rozbojów w prowincjach neapolitańskich. Ratazzi jednak z wielką godnością odparł od siebie podobną pokusę, którąby z niego zrobiła narzędzie obcego rządu i odpowiedział, że terażniejszego gabinetu nie chce ani wspierać ani osłabiać, a co do siebie czekać będzie na chwilę, w której dla kraju staćby się mógł potrzebnym lub koniecznym.

WŁOCHY.

Turyn, 27 grudnia. Wedle nadeszłych tu wiadomości z Rzymu przyszło tam pomiędzy nowym poselem francuskim Lavalettem a dostojnym gościem papieża, byłym królem Obojga Sycylii Franciszkiem II, do dość gwałtownych przemówień. Wiadomości atoli o zaszłej rozmowie nie zgadzają się ze sobą. Sprawozdanie nadeszłe dziś wieczorem do Turynu zapewnia, że margrabia Lavalette proponował Franciszkowi II, ażeby do Francji się przesiedlił. Dostojny atoli gość papieża oświadczył, że nie wierzy temu, ażeby p. Lavalette podobne instrukcje miał otrzymać od swego rządu. Dyplomata francuski nie chcąc uchodzić za kłamcę, widział się zatem przymuszonym dać objaśnienie dość wyraźne, jak się rząd Napoleona na pobyt exkróla Obojga Sycylii w Rzymie zapatruje; ztąd przyszło do gwałtownej rozmowy. Z tego samego źródła nadeszła tu wiadomość, że wyjazd nuncjusza papieskiego, monsig. Chigi, do Paryża, odroczone na nieoznaczony czas. Obchodziła także w Rzymie pogłoska, że pomiędzy rządem papieskim a rosyjskim przyszło do stanowczych nieporozumień.

Dodatek do Dziennika Poznańskiego nr. 1.

Środa, dnia 1 stycznia 1862.

(3946) **Wypowiedzenie**
wylosowanych do splacenia gotowizną
4 % listów zastawnych W. X. Po-
znańskiego.

Przy odbytem w dniu dzisiejszym losowa-
niu 4 % listów zastawnych do funduszu
umorzenia potrzebnych wyciągnięte zostały
następujące numera:

Nr. list. zast. bież. amort.	D o b r a.	Powiat.
-----------------------------------	------------	---------

A. na 1000 Tal.

7	1353	Arkuszewo	Gniezno
8	1354	dito	dito
10	1356	dito	dito
10	850	Bobrowniki C.	Ostrzeszów
14	531	Chobienice	Babimost
60	1214	dito	dito
64	1218	dito	dito
67	1221	dito	dito
68	1222	dito	dito
70	1224	dito	dito
4	826	Cmachowo	Szamotuly
4	1324	Czerlino	Wagrowiec
6	1326	dito	dito
28	748	Dąbrowa	Babimost
56	5439	Drążgowo	Środa
70	6266	Dupin	Krobia
17	944	Działny	Gniezno
24	951	dito	dito
26	953	dito	dito
27	954	dito	dito
32	959	dito	dito
6	334	Gaj	Szamotuly
15	1090	Gołębin	Kościan
1	750	Góra	Poznań
5	754	dito	dito
10	345	Gorzyczki	Kościan
13	348	dito	dito
2	1558	Jankowo	Gniezno
67	124	Jutrosin	Krobia
12	1143	Iwno	Środa
16	1147	dito	dito
26	3579	Kadzewo	Śrem
6	361	Karczewo	Kościan
12	367	dito	dito
13	368	dito	dito
51	3357	dito	dito
52	3358	dito	274
55	3361	dito	Przygodzice
60	3366	dito	910
61	3367	dito	Padliszki
2	924	Kołaczkowo	Gniezno
15	614	Konary	Krobia
19	618	dito	Środa
20	619	dito	Śrem
3	1154	Krzyżanowo	Śrem
7	5971	Lewice	Międzyrzecz
11	5975	dito	Środa
12	5976	dito	Środa
1	1327	Łęgniszewo	Wagrowiec
5	384	Małpin	Śrem
6	385	dito	Śrem
34	2913	dito	Śrem
62	6358	Mierzewo	Gniezno
8	1335	Modliszewko	Środa
10	1337	dito	Środa
5	970	Ossowiec	Mogilno
6	971	dito	Mogilno
33	206	Przygodzice	Odolanów
205	2237	Przygodzice	Odolanów
13	1063	Padliszki	Krobia
14	1064	dito	Środa
20	1070	dito	Środa
3	964	Recz	Wagrowiec
4	878	Rogaczewo male	Kościan
5	879	dito	Środa
32	6549	dito	Środa
36	6553	dito	Środa
13	561	Rokossowo	Krobia
19	567	dito	Środa
20	568	dito	Środa
24	572	dito	Środa
8	1296	Słupia wielka	Środa
5	1342	Smuszewo	Wagrowiec
9	1346	dito	Środa
4	540	Sobota	Poznań
5	541	dito	Poznań
3	805	Szkudły	Pleszew
2	1284	Szypłowo	Pleszew
11	911	Witkowo	Gniezno
13	913	dito	Gniezno
13	1270	Zalesie	Krobia
21	1278	dito	Środa
22	1279	dito	Środa
23	1280	dito	Środa
19	1114	Żytowiecko	Środa
23	1118	dito	Środa
27	1122	dito	Środa
29	1124	dito	Środa
31	1126	dito	Środa

C. na 250 Tal.

16	754	Arkuszewo	Gniezno
23	460	Chobienice	Babimost
40	494	Dobrzyca	Krotoszyn
65	2647	Drążgowo	Środa
40	656	Gołębin	Kościan
52	668	dito	Środa
54	670	dito	Środa
35	676	Iwno	Środa
36	677	dito	Środa
9	687	Kadzewo	Śrem
39	1836	dito	Śrem
40	1837	dito	Śrem
42	1839	dito	Śrem
29	374	Karczewo	Kościan
11	603	Kołaczkowo	Gniezno
37	554	Mielęcin	Ostrzeszów
46	563	dito	Środa
193	3790	dito	Środa
23	746	Modliszewko	Gniezno
70	1492	Nojewo	Szamotuly
156	63	Nowemiasto	Pleszew
13	513	Pniewy	Szamotuly
15	515	dito	Środa
47	1646	dito	Środa
48	1647	dito	Środa
49	1648	dito	Środa
50	1649	dito	Środa
51	1650	dito	Środa
84	3483	dito	Środa

Nr. list. zast. bież. amort.	D o b r a.	Powiat.	
B na 500 Tal.			
11	989	Czekanów	Odolanów
52	1304	dito	Odolanów
31	670	Dąbrowo	Babimost
11	856	Drążgowo	Środa
61	4535	dito	Środa
42	828	Działny	Gniezno
47	833	dito	Gniezno
50	836	dito	Gniezno
53	839	dito	Gniezno
54	840	dito	Gniezno
55	841	dito	Gniezno
57	843	dito	Gniezno
112	2839	Galowo	Szamotuly
180	5234	Galowo	Szamotuly
36	945	Gołębin	Kościan
7	696	Gołuch	Środa
24	492	Gorzyczki	Kościan
35	3156	Jankowo	Gniezno
24	968	Iwno	Środa
25	969	dito	Środa
5	992	Kadzewo	Śrem
6	993	dito	Śrem
34	3005	dito	Śrem
22	494	Karczewo	Kościan
24	496	dito	Kościan
68	2777	dito	Kościan
119	6668	dito	Kościan
36	610	Konary	Krobia
22	5016	Lewice	Międzyrzecz
28	5022	dito	Międzyrzecz
8	504	Małpin	Śrem
9	505	dito	Śrem
10	506	dito	Śrem
25	5616	Marcinkowo górne	Mogilno
26	5617	dito	Mogilno
14	1113	Modliszewko	Gniezno
30	75	Nowemiasto	Pleszew
65	2450	Nojewo	Szamotuly
9	661	Pniewy	Środa
11	663	dito	Środa
42	2766	dito	Środa
43	2767	dito	Śrem
44	2768	dito	Kościan
45	2769	dito	Kościan
46	2770	dito	Kościan
274	2535	Przygodzice	Odolanów
26	910	Padliszki	Krobia
29	913	dito	Krobia
30	914	dito	Krobia
34	918	dito	Krobia
35	919	dito	Krobia
38	922	dito	Krobia
40	924	dito	Krobia
36	595	Rokossowo	Środa
13	1066	Szypłowo	Pleszew
29	801	Witkowo	Gniezno
31	803	dito	Gniezno
35	807	dito	Gniezno
42	814	dito	Gniezno
34	170	Września	Września
26	1034	Zalesie	Krobia
30	1038	dito	Krobia
32	1040	dito	Krobia
36	1044	dito	Krobia
48	958	Żytowiecko	Środa
50	960	dito	Środa
51	961	dito	Środa

Nr. list. zast. bież. amort.	D o b r a.	Powiat.	
44	645	Padliszki	Krobia
47	688	dito	Środa
10	589	Rogaczewo male	Kościan
11	590	dito	Środa
46	3148	dito	Środa
44	473	Rokossowo	Krobia
15	750	Smuszewo	Wagrowiec
14	631	Swidnica II.	Wschowa
49	596	Witkowo	Gniezno
51	598	dito	Gniezno
53	600	dito	Gniezno
204	3065	Września	Września
207	3068	dito	Września
210	3071	dito	Września
40	713	Zalesie	Krobia
58	675	Żytowiecko	Środa

D. na 100 Tal.

23	1566	Arkuszewo	Gniezno
25	1568	dito	Gniezno
31	549	Chobienice	Babimost
32	550	dito	Babimost
33	551	dito	Babimost
34	552	dito	Babimost
35	553	dito	Babimost
38	556	dito	Babimost
39	557	dito	Babimost
41	559	dito	Babimost
79	1399	dito	Babimost
80	1400	dito	Babimost
82	1402	dito	Babimost
83	1403	dito	Babimost
85	1405	dito	Babimost
86	1406	dito	Babimost
93	1413	dito	Babimost
16	813	Chraplewo A. B.	Szubin
25	914	Cmachowo	Szamotuly
27	916	dito	Szamotuly
23	1327	Czekanów	Odolanów
61	1808	dito	Odolanów
14	1531	Czerlino	Wagrowiec
16	1533	dito	Wagrowiec
45	785	Dąbrowo	Babimost
54	794	dito	Babimost
54	660	Dobrzyca	Krotoszyn
57	663	dito	Krotoszyn
58	664	dito	Krotoszyn
59	665	dito	Krotoszyn
61	667	dito	Krotoszyn
66	672	dito	Krotoszyn
67	673	dito	Krotoszyn
68	674	dito	Krotoszyn
70	676	dito	Krotoszyn
72	678	dito	Krotoszyn
74	680	dito	Krotoszyn
17	1113	Drążgowo	Środa
77	1043	Działny	Gniezno
79	1045	dito	Gniezno
81	1047	dito	Gniezno
83	1049	dito	Gniezno
85	1051	dito	Gniezno
94	1060	dito	Gniezno
96	1062	dito	Gniezno
99	1065	dito	Gniezno
100	1066	dito	Gniezno
101	1067	dito	Gniezno
103	1069	dito	Gniezno
104	1070	dito	Gniezno
105	1071	dito	Gniezno
106	1072	dito	Gniezno
107	1073	dito	Gniezno
108	1074	dito	Gniezno
109	1075	dito	Gniezno
110	1076	dito	Gniezno
111	1077	dito	Gniezno
113	1079	dito	Gniezno
114	1080	dito	Gniezno
115	1081	dito	Gniezno
116	1082	dito	Gniezno
118	1084	dito	Gniezno
39	211	Galowo	Środa
66	1234	Gołębin	Śrem
68	1236	dito	Śrem
70	1238	dito	Śrem
72	1240	dito	Śrem
76	1244	dito	Śrem
77	1245	dito	Śrem
78	1246	dito	Śrem
80	1248	dito	Śrem
82	1250	dito	Śrem
84	1252	dito	Śrem
30	845	Gołuch	Gniezno
44	4779	dito	Szamotuly
38	5084	Jankowo	Pleszew
42	5088	dito	Szamotuly
43	5089	dito	Szamotuly
42	234	Jutrosin	Środa
42	1299	Iwno	Środa
44	1301	dito	Środa
46	1303	dito	Środa
48	1305	dito	Środa
52	1309	dito	Środa
45	4837	Kadzewo	Śrem
46	4838	dito	Śrem
48	4840	dito	Śrem
90	4466	Karczewo	Kościan
93	4469	dito	Kościan
94	4470	dito	Kościan
102	4478	dito	Kościan
21	1034	Kołaczkowo	Gniezno
51	608	Konary	Krobia
55	612	dito	Krobia
57	614	dito	Krobia
59	616	dito	Krobia
61	618	dito	Krobia
65	622	dito	Krobia
67	624	dito	Krobia
70	627	dito	Krobia
73	630	dito	Krobia
74	631	dito	Krobia
78	635	dito	Krobia
84	641	dito	Krobia
86	643	dito	Krobia
88	645	dito	Krobia
90	647	dito	Krobia
29	694	Koryta	Krotoszyn
33	698	dito	Krotoszyn
35	700	dito	Krotoszyn
37	702	dito	Krotoszyn
47	2644	Krzyżanowo	Śrem
48	2645	dito	Śrem
49	2646	dito	Śrem
52	2649	dito	Śrem
45	8817	Lewice	Międzyrzecz
47	8819	dito	Międzyrzecz
52	8824	dito	Międzyrzecz
98	10222	dito	Międzyrzecz
99	10223	dito	Międzyrzecz
59	9751	Malczewo	Gniezno
27	460	Międzyłysie	Wagrowiec
92	434	Mikołajewice	Gniezno
101	443	dito	Gniezno
31	1542	Modliszewko	Środa
33	1544	dito	Środa
35	1546	dito	Środa
37	1548	dito	Środa
41	1552	dito	Środa

Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.
bież.	amort.			bież.	amort.			bież.	amort.			bież.	amort.		
72	1267	Zytowiecko	Krobia	19	333	Szkudly	Pleszew	24	165	Gaj	Szamotuly	17	381	Marcinkowo górne	Mogilno
80	1275	dito	dito	20	334	dito	dito	28	169	dito	dito	18	382	dito	dito
81	1276	dito	dito	21	335	dito	dito	30	171	dito	dito	64	9393	dito	dito
83	1278	dito	dito	22	336	dito	dito	32	173	dito	dito	66	9395	dito	dito
85	1280	dito	dito	72	6172	Wierzenica	Poznań	34	175	dito	dito	67	9396	dito	dito
87	1282	dito	dito	46	124	Wilcza	Pleszew	119	961	Gołębin	Kościan	68	9397	dito	dito
90	1285	dito	dito	95	427	Witkowo	Gniezno	120	962	dito	dito	72	9401	dito	dito
91	1286	dito	dito	96	428	dito	dito	121	963	dito	dito	108	503	Mielec	Ostrzeszów
92	1287	dito	dito	98	430	dito	dito	122	964	dito	dito	115	510	dito	dito
93	1288	dito	dito	100	432	dito	dito	124	966	dito	dito	120	515	dito	dito
				103	435	dito	dito	32	415	Gołun	Sroda	153	1773	dito	dito
				104	436	dito	dito	33	416	dito	dito	167	1787	dito	dito
				105	437	dito	dito	36	419	dito	dito	169	1789	dito	dito
				106	438	dito	dito	37	420	dito	dito	179	1799	dito	dito
				107	439	dito	dito	41	424	dito	dito	181	1801	dito	dito
				108	440	dito	dito	23	1626	Jankowo	Gniezno	182	1802	dito	dito
				109	441	dito	dito	25	1628	dito	dito	185	1805	dito	dito
				111	443	dito	dito	26	1629	dito	dito	49	709	Mierzewo	Gniezno
				113	445	dito	dito	27	1630	dito	dito	51	711	dito	dito
				114	446	dito	dito	29	1632	dito	dito	53	713	dito	dito
				115	447	dito	dito	33	1636	dito	dito	55	715	dito	dito
				64	77	Xiążno	Września	45	5477	dito	dito	58	718	dito	dito
				82	110	dito	dito	48	5480	dito	dito	60	720	dito	dito
				65	673	Zalesie	Krobia	49	5481	dito	dito	79	9000	dito	dito
				67	675	dito	dito	79	1062	Iwno	Sroda	82	9003	dito	dito
				69	677	dito	dito	85	1068	dito	dito	25	1500	Murzynowo borowe	Sroda
				70	678	dito	dito	88	1071	dito	dito	27	1502	dito	dito
				71	679	dito	dito	92	1075	dito	dito	29	1504	dito	dito
				72	680	dito	dito	95	1078	dito	dito	39	3094	dito	dito
				103	600	Zytowiecko	dito	96	1079	dito	dito	40	3095	dito	dito
								97	1080	dito	dito	47	3102	dito	dito
								99	1082	dito	dito	37	705	Ossowiec	Mogilno
				47	1593	Arkuszewo	Gniezno	101	1084	dito	dito	36	706	dito	dito
				49	1595	dito	dito	103	1086	dito	dito	38	709	dito	dito
				51	1597	dito	dito	104	1087	dito	dito	100	251	Pakosław	Krobia
				52	1598	dito	dito	105	1088	dito	dito	111	262	dito	dito
				53	1599	dito	dito	107	1090	dito	dito	28	368	Pniewy	Szamotuly
				54	1600	dito	dito	110	1093	dito	dito	29	369	dito	dito
				55	1601	dito	dito	112	1095	dito	dito	30	370	dito	dito
				57	1603	dito	dito	116	1099	dito	dito	31	371	dito	dito
				58	1604	dito	dito	120	1103	dito	dito	32	372	dito	dito
				59	1605	dito	dito	122	1105	dito	dito	34	374	dito	dito
				61	1607	dito	dito	124	1107	dito	dito	73	4817	dito	dito
				62	1608	dito	dito	126	1109	dito	dito	74	4818	dito	dito
				65	1611	dito	dito	128	1111	dito	dito	76	4820	dito	dito
				66	1612	dito	dito	19	1152	Kadzewo	Śrem	77	4821	dito	dito
				67	1613	dito	dito	20	1153	dito	dito	99	897	Pudliszki	Krobia
				72	1618	dito	dito	53	5190	dito	dito	100	898	dito	dito
				74	1620	dito	dito	55	5192	dito	dito	101	899	dito	dito
				40	523	Boguszyn	Pleszew	57	5194	dito	dito	102	900	dito	dito
				41	524	dito	dito	58	5195	dito	dito	104	902	dito	dito
				35	554	Bobrowniki C.	Ostrzeszów	59	5196	dito	dito	106	904	dito	dito
				39	558	dito	dito	62	5199	dito	dito	107	905	dito	dito
				41	560	dito	dito	63	5200	dito	dito	108	906	dito	dito
				42	561	dito	dito	64	5201	dito	dito	109	907	dito	dito
				96	1268	Chobienice	Babimost	33	189	Karczewo	Kościan	110	908	dito	dito
				97	1269	dito	dito	34	190	dito	dito	112	910	dito	dito
				99	1271	dito	dito	35	191	dito	dito	118	916	dito	dito
				100	1272	dito	dito	42	198	dito	dito	119	917	dito	dito
				110	1282	dito	dito	46	202	dito	dito	120	918	dito	dito
				111	1283	dito	dito	118	4831	dito	dito	121	919	dito	dito
				117	1289	dito	dito	64	3576	Konarskie	Śrem	124	922	dito	dito
				118	1290	dito	dito	69	3581	dito	dito	125	923	dito	dito
				124	1296	dito	dito	100	299	Konary	Krobia	126	924	dito	dito
				30	388	Chraplewo A. B.	Szubin	103	302	dito	dito	128	926	dito	dito
				42	530	Ćmachowo	Szamotuly	104	303	dito	dito	131	929	dito	dito
				35	1135	Czekanów	Odolanów	106	305	dito	dito	133	931	dito	dito
				36	1136	dito	dito	108	307	dito	dito	134	932	dito	dito
				37	1137	dito	dito	35	660	Kończakowo	Gniezno	135	933	dito	dito
				40	1140	dito	dito	36	661	dito	dito	136	934	dito	dito
				41	1141	dito	dito	37	662	dito	dito	137	935	dito	dito
				42	1142	dito	dito	39	664	dito	dito	138	936	dito	dito
				43	1143	dito	dito	40	665	dito	dito	139	937	dito	dito
				44	1144	dito	dito	54	332	Koryta	Krotoszyn	140	938	dito	dito
				45	1145	dito	dito	56	334	dito	dito	141	939	dito	dito
				69	2156	dito	dito	58	336	dito	dito	142	940	dito	dito
				70	2157	dito	dito	59	337	dito	dito	143	941	dito	dito
				25	1500	Czerlino	Wągrowiec	65	343	dito	dito	146	944	dito	dito
				31	1556	dito	dito	70	348	dito	dito	148	946	dito	dito
				33	1558	dito	dito	31	1114	Krzyżanowo	Śrem	150	948	dito	dito
				35	1560	dito	dito	39	1122	dito	dito	245	3459	Przygodzice	Odolanów
				96	322	Dobrzyca	Krotoszyn	41	1124	dito	dito	251	3465	dito	dito
				31	730	Drzazgowo	Sroda	42	1125	dito	dito	319	4531	dito	dito
				32	731	dito	dito	43	1126	dito	dito	20	618	Rogaczewo male	Kościan
				33	732	dito	dito	44	1127	dito	dito	22	620	dito	dito
				35	734	dito	dito	45	1128	dito	dito	26	624	dito	dito
				36	735	dito	dito	46	1129	dito	dito	27	625	dito	dito
				37	736	dito	dito	79	8608	Lewice	Międzyrzecz	68	9308	dito	dito
				41	740	dito	dito	81	8610	dito	dito	69	9309	dito	dito
				91	7921	dito	dito	82	8611	dito	dito	70	9310	dito	dito
				95	7925	dito	dito	85	8614	dito	dito	57	282	Rakosowo	Krobia
				99	7929	dito	dito	87	8616	dito	dito	58	283	dito	dito
				100	7930	dito	dito	89	8618	dito	dito	59	284	dito	dito
				101	7931	dito	dito	90	8619	dito	dito	56	1486	Stupia wielka	Sroda
				102	7932	dito	dito	91	8620	dito	dito	58	1488	dito	dito
				153	677	Działyń	Gniezno	92	8621	dito	dito	62	1492	dito	dito
				159	683	dito	dito	93	8622	dito	dito	64	1494	dito	dito
				161	685	dito	dito	102	9671	dito	dito	31	1569	Smuszewo	Wągrowiec
				162	686	dito	dito	103	9672	dito	dito	32	1570	dito	dito
				168	692	dito	dito	104	9673	dito	dito	34	1572	dito	dito
				169	693	dito	dito	107	9676	dito	dito	36	1574	dito	dito
				170	694	dito	dito	51	4320	Malpin	Śrem	37	1575	dito	dito
				171	695	dito	dito	52	4321	dito	dito	38	1576	dito	dito
				173	697	dito	dito	15	379	Marcinkowo górne	Mogilno	40	1578	dito	dito
				23	164	Gaj	Szamotuly	16	380	dito	dito	41	1579	dito	dito

E. na 50 Tal.

F. na 25 Tal.

Nu. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowania.		Nr. list. zast.		D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowania.			
bież.	amort.			bież.	amort.			bież.	amort.	bież.	amort.						
42	1580	Smuszewo	Wagrowiec	176	1041	Zytowiecko	Krobia	11	454	Międzylisie	Wagrowiec	SJ. 61	18	8316	Gonice	Września	BN. 58
43	1581	dito	dito	177	1042	dito	dito	28	73	Nowemiasto	Pleszew	dito	72	5333	Golenia v. Golina	Pleszew	BN.59
46	1584	dito	dito	178	1043	dito	dito	154	104	dito	dito	dito	27	10672	Gostyczyna	Odolanów	dito
47	1585	dito	dito	179	1044	dito	dito	18	5853	Osiek	Kościan	SJ. 60	16	11562	Goźrowo	Wagrowiec	BN.47
48	1586	dito	dito	182	1047	dito	dito	19	4491	Oporowo	Wschowa	BN.60	31	203	Galowo	Szamotuły	SJ. 61
50	1588	dito	dito	183	1048	dito	dito	64	307	Przygodzice	Odolanów	SJ. 60	32	204	dito	dito	dito
28	766	Swidnica II.	Wschowa	184	1049	dito	dito	66	309	dito	dito	SJ. 61	35	207	dito	dito	dito
29	777	dito	dito	185	1050	dito	dito	71	314	dito	dito	dito	36	208	dito	dito	dito
31	779	dito	dito	186	1051	dito	dito	72	315	dito	dito	BN.60	37	209	dito	dito	dito
32	780	dito	dito					75	318	dito	dito	SJ. 61	38	210	dito	dito	dito
34	782	dito	dito					215	1879	dito	dito	dito	42	214	dito	dito	dito
36	784	dito	dito					28	4215	Pruchnowa	Chodzież	BN.60	45	217	dito	dito	dito
38	786	dito	dito					22	2689	Powodowo	Babimost	dito	47	219	dito	dito	dito
28	484	Szkudły	Pleszew					88	6229	Pogorzela	Krotoszyn	SJ. 60	73	330	dito	dito	dito
29	485	dito	dito					32	3411	Przedborowo	Ostrzeszów	SJ. 61	77	334	dito	dito	dito
33	489	dito	dito					133	4645	Pakosław	Krobia	dito	78	335	dito	dito	dito
35	491	dito	dito					141	4653	dito	dito	dito	130	4591	dito	dito	dito
37	493	dito	dito					22	2086	Psarskie	Szamotuły	BN.59	133	4594	dito	dito	dito
38	494	dito	dito					8	2336	Piotrowo	Srem	dito	185	9091	dito	dito	dito
37	1458	Szypłowo	Wschowa					6	3354	Ryczywół	Oborniki	SJ. 60	194	9100	dito	dito	dito
39	1460	dito	dito					42	3212	Sierniki	Wagrowiec	BN.60	195	9101	dito	dito	dito
43	1464	dito	dito					10	5694	Suchorzewo	Pleszew	dito	198	9104	dito	dito	SJ. 60
44	1465	dito	dito					17	4565	Wyganowo	Krotoszyn	dito	22	3606	Januszewo	Srem	dito
50	1471	dito	dito					196	5412	Września	Września	SJ. 61	120	2806	Jarocin	Pleszew	BN.60
52	1473	dito	dito					198	5414	dito	dito	dito	32	2982	Jurkowo	Kościan	BN.60
53	1474	dito	bito					23	206	Xiążno	dito	dito	36	228	Jutrosin	Krobia	SJ. 61
54	1475	dito	dito					15	1960	Złotniki	Poznań	BN.59	38	230	dito	dito	dito
55	1476	dito	dito										43	235	dito	dito	dito
56	1477	dito	dito										44	236	dito	dito	dito
88	11305	Wierzenia	Poznań										46	238	dito	dito	dito
60	113	Wilcza	Pleszew										91	245	dito	dito	dito
124	640	Witkowo	Gniezno					32	1663	Brody	Buk	SJ. 60	92	246	dito	dito	dito
125	641	dito	dito					27	2484	Dziewierzewo	Wagrowiec	BN.60	93	247	dito	dito	dito
129	645	dito	dito					13	138	Dupin	Krobia	SJ. 61	29	936	Konarskie	Srem	dito
131	647	dito	dito					14	139	dito	dito	dito	34	941	dito	dito	dito
132	648	dito	dito					25	115	Galowo	Szamotuły	dito	35	942	dito	dito	dito
28	588	Wolenice	Krotoszyn					28	118	dito	dito	dito	40	947	dito	dito	dito
29	539	dito	dito					20	345	Grudzielec	Pleszew	BN.60	38	3280	Kierzno A. i B.	Ostrzeszów	BN.60
286	9066	Września	Września					83	134	Jutrosin	Krobia	SJ. 61	56	5964	Kosieczyno	Międzyrzecz	BN.58
44	1256	Xiążno	Ostrzeszów					85	136	dito	dito	dito	58	5966	dito	dito	SJ. 60
45	1257	dito	dito					12	604	Kolaczkowo	Gniezno	BN.60	22	4753	Knyszyn	Poznań	dito
46	1258	dito	dito					16	1274	Lipnica	Szamotuły	BN.59	48	8283	Lewkowo	Odolanów	BN.60
47	1259	dito	dito					71	2958	Lomnica	Międzyrzecz	BN.52	118	11881	dito	dito	dito
48	1260	dito	dito					47	312	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 61	62	8834	Lewice	Międzyrzecz	dito
52	1264	dito	dito					52	317	dito	dito	dito	66	9758	Malczewo	Gniezno	dito
53	1265	dito	dito					50	1209	Niepart	Krobia	dito	36	3440	Mieleszyn	dito	BN.59
55	1267	dito	dito					12	264	Ninino	Oborniki	dito	10	8446	Michalcza	dito	BN.55
77	1381	Zalesie	Krobia					30	1291	Nojowo	Szamotuły	dito	11	8447	dito	dito	SJ. 57
79	1383	dito	dito					69	1491	dito	dito	dito	28	5248	Modliszewo	dito	SJ. 60
80	1384	dito	dito					65	48	Nowemiasto	Pleszew	dito	36	5256	dito	dito	dito
84	1388	dito	dito					155	62	dito	dito	dito	78	890	Mielecin	Ostrzeszów	dito
87	1391	dito	dito					13	620	Ossówiec	Mogilno	dito	68	410	Mikołajewice	Gniezno	SJ. 61
88	1392	dito	dito					31	2769	Orchowo	dito	SJ. 45	72	414	dito	dito	SJ. 60
89	1393	dito	dito					126	3527	Pleszew	Pleszew	SJ. 60	80	422	dito	dito	BN.58
91	1395	dito	dito					136	183	Przygodzice	Odolanów	SJ. 61	81	423	dito	dito	SJ. 61
97	1401	dito	dito					138	185	dito	dito	SJ. 60	82	424	dito	dito	dito
100	1404	dito	dito					139	186	dito	dito	SJ. 61	83	425	dito	dito	dito
102	1406	dito	dito					143	190	dito	dito	dito	85	427	dito	dito	dito
103	1407	dito	dito					146	193	dito	dito	BN.60	86	428	dito	dito	dito
106	1410	dito	dito					155	202	dito	dito	SJ. 61	87	429	dito	dito	dito
112	1416	dito	dito					157	204	dito	dito	dito	95	437	dito	dito	dito
113	1417	dito	dito					164	211	dito	dito	dito	98	440	dito	dito	dito
115	1419	dito	dito					173	220	dito	dito	dito	99	441	dito	dito	dito
117	1421	dito	dito					176	223	dito	dito	dito	100	442	dito	dito	dito
119	1423	dito	dito					278	1545	dito	dito	dito	144	5081	dito	dito	dito
120	1424	dito	dito					280	1547	dito	dito	dito	145	5082	dito	dito	dito
121	1425	dito	dito					281	1548	dito	dito	dito	74	2904	Niepart	Krobia	SJ.58
122	1426	dito	dito					57	393	Pakosław	Krobia	dito	85	76	Nowemiasto	Pleszew	SJ. 61
124	1428	dito	dito					16	30	Przybina	Wschowa	dito	86	77	dito	dito	BN.60
125	1429	dito	dito					12	1084	Psarskie	Srem	BN.60	89	80	dito	dito	SJ. 61
128	1432	dito	dito					12	2533	Pawłowo	Wagrowiec	dito	98	89	dito	dito	BN.60
129	1433	dito	dito					66	2347	Tuczemp	Międzychód	SJ. 60	160	11058	dito	dito	SJ. 61
117	982	Zytowiecko	Wagrowiec					10	251	Wierzenia	Poznań	SJ. 61	44	1956	Niemczyno	Wagrowiec	dito
118	983	dito	dito					49	3779	dito	dito	dito	18	56	Nowiec	Srem	dito
121	986	dito	dito					54	3784	dito	dito	dito	23	61	dito	dito	dito
128	993	dito	dito					127	1048	Września	Września	dito	33	3178	Nojowo	Szamotuły	dito
130	995	dito	dito					201	3062	dito	dito	dito	37	3182	dito	dito	dito
131	996	dito	dito					213	3074	dito	dito	dito	41	3186	dito	dito	dito
134	999	dito	dito					214	3075	dito	dito	dito	43	3188	dito	dito	dito
136	1001	dito	dito					63	1194	Wilcza	Pleszew	SJ. 61	73	3889	dito	dito	dito
139	1004	dito	dito					42	106	Xiążno	Września	dito	25	373	Ninino	Oborniki	dito
140	1005	dito	dito					74	165	dito	dito	dito	26	374	dito	dito	dito
141	1006	dito	dito										50	7094	Olszyna	Ostrzeszów	BN.59
142	1007	dito	dito										98	4286	Pawłowice	Wschowa	SJ.60
147	1012	dito	dito										178	11232	Pleszew	Pleszew	BN.58
150	1015	dito	dito										190	11244	dito	dito	BN.60
152	1017	dito	dito					22	1565	Arkuszewo	Gniezno	SJ. 60	50	4940	Popówko	Oborniki	dito
154	1019	dito	dito					24	4719	Chelkowo Karmin	Kościan	BN.60	38	5645	Przedborowo	Ostrzeszów	SJ. 61
155	1020	dito	dito					54	11000	Chlapowo	Środa	dito	157	8174	Pakosław	Krobia	dito
158	1023	dito	dito					48	2626	Czarnotki	dito	SJ. 60	159	8176	dito	dito	dito
160	1025	dito	dito					90	10567	Czacz	Kościan	dito	164	8181	dito	dito	dito
161	1026	dito	dito					52	109	Chocicza	Pleszew	SJ. 61	169	8186	dito	dito	dito
162	1027	dito	dito					54	111	dito	dito	SJ. 58	173	8190	dito	dito	dito
163	1028	dito	dito														

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.	Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.	Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.	Termin wylosowania.		
bież. amort.				bież. amort.				bież. amort.					
76	5205	Sierniki	BN.59	76	1017	Nekla	BN.60	77	9300	Malczewo	SJ.58		
84	5213	dito	BN.60	28	5823	Orzeszkowo	BN.59	78	9301	dito	SJ.61		
94	5223	dito	dito	44	4233	Pozarowo	SJ.58	52	2530	Nieświastowice	BN.58		
80	9789	Sobotka	BN.60	46	4235	dito	SJ.60	16	17	Nojewo	SJ.61		
90	8259	Szamotuły	dito	38	2217	Pijanowice	BN.60	52	3850	dito	dito		
42	3912	Szymanowo	BN.59	40	2219	dito	dito	55	3853	dito	dito		
44	3914	dito	SJ.60	46	812	Popowo	dito	57	3855	dito	dito		
20	3077	Sadowie	dito	24	2320	Popowo Ignacewo	SJ.61	61	3859	dito	dito		
14	11948	Staniewo	dito	188	3816	Pakosław	dito	38	116	Ninino	dito		
26	6592	Sieroszewice	BN.59	189	3817	dito	dito	39	117	dito	dito		
30	7275	Srebrnegórki	dito	190	3818	dito	dito	88	1313	Ottorowo	SJ.58		
20	11729	Tarnowo	SJ.60	193	3821	dito	dito	37	6982	Ostrowo	BN.55		
36	4845	Wierzeja	SJ.61	197	3825	dito	dito	92	243	Pakosław	BN.61		
134	2276	Września	BN.60	198	3826	dito	dito	93	244	dito	dito		
139	2281	dito	SJ.61	199	3827	dito	dito	94	245	dito	dito		
223	9444	dito	dito	242	1425	Przygodzice	dito	95	246	dito	dito		
225	9446	dito	dito	243	1426	dito	dito	101	252	dito	dito		
227	9448	dito	dito	309	1897	dito	dito	103	254	dito	dito		
229	9450	dito	dito	50	2641	Rojów	SJ.60	108	259	dito	dito		
239	9460	dito	dito	42	3275	Srebrnegórki	BN.60	110	261	dito	dito		
240	9461	dito	dito	44	3277	dito	SJ.61	203	8051	dito	dito		
242	9463	dito	dito	35	4926	Suchorzewo	BN.55	205	8053	dito	dito		
243	9464	dito	dito	40	5036	Strzegowo	SJ.58	210	8058	dito	dito		
10	65	Wilcza	Pleszew	58	2655	Szklarka	SJ.60	247	3461	Przygodzice	SJ.61		
44	366	dito	dito	99	1284	Welna	BN.54	252	3466	dito	dito		
57	12053	Wierzenica	Poznań	250	4569	Września	SJ.61	312	4524	dito	SJ.58		
305	10395	Wronki	Szamotuły	BN.60	254	4573	dito	BN.60	313	4525	dito		
14	4746	Węgry II.	Odolanów	dito	265	4584	dito	SJ.61	315	4527	dito		
22	3897	Węgierskie	Środa	dito	67	1483	Wilcza	Pleszew	dito	323	4535	dito	
18	11971	Wyków	Krotoszyn	SJ.60	73	6173	Wierzenica	Poznań	dito	330	4542	dito	
48	3013	Wiry	Poznań	BN.58	77	6177	dito	dito	331	4543	dito		
56	178	Xiążno	Września	SJ.61	87	6187	dito	dito	32	9752	Popowo	Międzychód	
57	179	dito	dito	44	2263	Wierzeja	Szamotuły	dito	28	5310	Popowo Ignacewo	Gniezno	
58	180	dito	dito	468	5100	Wronki	BN.60	110	7413	Pruchnowo	Chodzież		
59	181	dito	dito	94	2902	Zimnawoda	SJ.60	32	3801	Rostworowo	Poznań		
77	311	dito	dito					37	3806	dito	dito		
80	314	dito	dito					30	3888	Ryczywół	Oborniki		
53	7481	Żydowo	Gniezno	BN.60				41	1462	Szypłowo	Pleszew		
86	1281	Żytowiecko	Krobia	dito	36	5781	Bobrowniki B.	SJ.60	26	4730	Sapowice	Poznań	
92	9030	Zbąszyń	Międzyszczyce	SJ.60	64	2819	Bolechowo	Poznań	dito	35	3776	Sadowie	Odolanów
24	3095	Żydowo	Poznań	dito	76	3298	Czarnotki	Środa	dito	65	11064	Strzelce wielkie	Krobia
26	3097	dito	dito	24	1549	Czerlino	Wągrowiec	BN.60	79	3496	Sulęcino	Środa	
				68	7431	Dombrowo	dito	25	4768	Sepno wielkie	Kościan		
				30	8315	Dzieściarki	Gniezno	BN.59	54	4569	Starogród	Krotoszyn	
				250	10680	Dobrojewo	Szamotuły	SJ.60	46	11043	Tarnowo	Gniezno	
				254	10684	dito	dito	SJ.58	42	6522	Turostowo	dito	
				33	65	Dupin	Krobia	SJ.61	108	6952	Tuchorze	Babimost	
				95	8907	dito	dito	dito	22	5388	Wysocka	Wągrowiec	
				57	57	Gałow	Szamotuły	dito	48	3089	Wróblewo	Szamotuły	
				58	58	dito	dito	dito	31	5546	Wolanki	Gniezno	
				156	4908	dito	dito	dito	26	5595	Wola Czewujew.	Mogilno	
				159	4911	dito	dito	dito	86	3711	Wiry	Poznań	
				160	4912	dito	dito	dito	113	2867	Welna	Oborniki	
				162	4914	dito	dito	dito	32	5706	Wilkowo	Szamotuły	
				163	4915	dito	dito	dito	34	5708	dito	dito	
				136	2343	Gronowo	Kościan	SJ.60	30	4407	Węgierskie	Środa	
				64	8	Gronówko	dito	BN.59	20	5551	Wierzyce	Gniezno	
				48	8159	Graboszewo kość.	Września	BN.60	32	5076	Węgry II v. Wę-		
				54	7749	Grab	Pleszew	SJ.60			gierszczyzna	Odolanów	
				42	4549	Głuponie	Buk	dito	101	40	Września	Września	
				63	2897	Grodzisko	Pleszew	SJ.53	106	45	dito	dito	
				68	2902	dito	dito	SJ.60	107	46	dito	dito	
				78	2912	dito	dito	SJ.58	154	2987	dito	dito	
				122	5691	Golenia v. Golina	dito	BN.58	157	2990	dito	dito	
				90	4063	Grabowo	Września	BN.60	271	9051	dito	dito	
				36	10137	Gostyczyn	Odolanów	dito	272	9052	dito	dito	
				46	4433	Jabkowo	Wągrowiec	BN.59	273	9053	dito	dito	
				56	4347	Jarosławiec	Środa	SJ.60	293	9073	dito	dito	
				63	Jutrosin		Krobia	SJ.61	294	9074	dito	dito	
				111	8897	dito	dito	dito	20	81	Wierzenica	Poznań	
				32	188	Karczewo	Kościan	dito	25	86	dito	dito	
				24	73	Konarskie	Śrem	dito	26	87	dito	dito	
				25	74	dito	dito	dito	27	88	dito	dito	
				65	3577	dito	dito	dito	34	95	dito	dito	
				68	3580	dito	dito	dito	35	96	dito	dito	
				60	4169	Koponica	Babimost	BN.58	90	11307	dito	dito	
				76	4785	Karna	dito	SJ.58	54	5203	Wierzeja	Szamotuły	
				40	1123	Krzyżanowo	Śrem	BN.60	55	5204	dito	dito	
				124	7305	Kretkowo	Września	dito	57	5206	dito	dito	
				118	3741	Kaźmierz	Szamotuły	SJ.58	58	5207	dito	dito	
				121	3744	dito	dito	BN.59	59	5208	dito	dito	
				35	3812	Lipnica	dito	SJ.61	63	5212	dito	dito	
				38	3815	dito	dito	SJ.60	65	5214	dito	dito	
				257	7635	Lwówek	Buk	BN.52	21	23	Wilcza	Pleszew	
				130	10505	Lubasz	Czarnków	BN.60	59	112	dito	dito	
				140	10515	dito	dito	SJ.58	61	114	dito	dito	
				126	8795	Lomnica	Międzyszczyce	BN.60	67	50	Xiążno	Września	
				122	820	Ludomy	Oborniki	dito	83	70	dito	dito	
				50	4023	Mieleszyn	Gniezno	dito	114	6837	Zimnawoda	Pleszew	
				58	4031	dito	dito	SJ.61	116	6839	dito	dito	
				62	4035	dito	dito	BN.60	78	7493	Żydowo	Gniezno	
				68	2623	Mszczyzn	Śrem	SJ.61	49	8918	Żerniki	Śrem	
				108	2663	dito	dito	SJ.60	52	8921	dito	dito	
				156	1776	Mielęcino	Ostrzeszów	BN.60	22	6133	dito	Oborniki	
				44	3099	Murzynowo bor.	Środa	dito	26	6137	dito	dito	
				50	3105	dito	dito	dito	94	2496	Zbyszewice	Chodzież	
				52	712	Mierzewo	Gniezno	SJ.60	142	8783	Zbąszyń	Międzyszczyce	
				71	10758	Miłosławice	Wągrowiec	SJ.58	62	8962	Żelice	Wągrowiec	
				87	10774	dito	dito	SJ.52	70	4457	Żurawia	Szubin	
				164	5474	Mikołajewice	Gniezno	SJ.61	40	3792	Żydowo	Poznań	
				43	140	Malczewo	dito	dito	45	3797	dito	dito	
				44	141	dito	dito	dito					
				74	9297	dito	dito	dito					

F. na 25 Tal.

E. na 50 Tal.

aby takowe do naszej kasy złożyli i przypadający za nie kapitał odebrali, nadmienając, że według wspomnianego rozkazu gabinetowego prekluzja z prawem realnym do wyrażonej w niezłożonych listach zastawnych hipoteki szczególnej wzięta została.

Poznań, dnia 4 grudnia 1861.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Księgarnia J. K. Żupańskiego przyjmuje przedpłatę na dzieło:

DZIEJE POLSKI

przez

Szujskiego Józefa,

wychodzące poszytami, nakładem Karola Wilda w Lwowie.

Całe dzieło składać się ma z 8 poszytów, których dwa stanowią będą jeden tom; całość więc złożą 4 tomy.

I. tom zawierać ma dzieje Piastów,
II. „ „ dzieje Jagiellonów,
III. „ „ dzieje królów wolnoobranych,
IV. „ „ dzieje Polski porozbiorowej.

Dzieje porozbiorowe zawierać będą 4 okresy.

Okres 1 Napoleoński od r. 1795 do 1813.

Okres 2 kongresu Wiedeńskiego od r. 1813 do 1830.

Okres 3 powstania w r. 1830 oraz z dziejami wychodztwa i kraju do r. 1846.

Okres 4 od roku 1846 do dni naszych.

Pierwszy poszyt wyszedł już, drugi wyjdzie w styczniu, a całe dzieło okaże się w ciągu roku 1862.

Przedpłata na 8 poszytów wynosi na lepszym pap. tal. 7, na poźniejszym tal. 4 sgr. 10. Całe dzieło ma zajmować 80 arkuszy druku, gdyby atoli cały rękopis nie dał się na tej liczbie arkuszy pomieścić, natenczas następne arkusze oraz dodać się mające tabele po cenie pierwotnej. [3]

[3970] Prenumeratę

TYGODNIK POZNAŃSKI

przyjmują obecnie już wszystkie urzęda pocztowe; wynosi ona na pocztę 1 1/4 tal. kwartalnie, 2 1/2 tal. półrocznie a na cały rok 5 tal. W Poznaniu można się abonować w Redakcyi i w Księgarniach, gdzie prenumerata dla miejscowych wynosi tylko 1 tal. na kwartał.

Hipolit Nikiński,

Nauczyciel gry na fortepianie i śpiewu, od 22 lat trudniący się w tym zawodzie, w różnych zakładach i domach prywatnych gruntownym udzielaniem lekcji podług najnowszej metody, życzy sobie przyjąć jeszcze kilka godzin.

Zarazem nadmieniam, iż posiada wielki zbiór najnowszych nót, i udziela takowe bezpłatnie. Poznań, ulica Sto-Marcińska No. 3, obok Placu Mickiewicza. [1]

Następujące gatunki piwa: Comthurei Ale, piwo bawarskie z Erlangen i piwo drezdeńskie tak nazwane „Felsenkeller są u

L. Tilsnera. [6]

Zaopatrzone w potrzebne fundusze, jako też będąc wydoskonalonym w rzemiosłach — jestem w stanie nietylko konkurować z innymi, ale taniiej nawet od nich sprzedawać, mianowicie przez korzystne zakupna wołów, skopów itd. nietylko w W. Ks. Poznańskim, ale i za granicą. Z tego powodu pozwalam sobie zwrócić uwagę Szanownej Publiczności na piękną i tłustą wołowinę, skopowinę i cielęcinę, peklowinę wołową i wieprzową, które po cenach najumiarkowańszych w każdej ilości polecając, zapewniam skora i uprzejmą usługę. Obstałunki zamiejscowe — wedle życzenia — wykonywam punktualnie i rzetelnie; — upraszam tedy o łaskawe zamówienia, a zaufaniu jak najchętniej odpowiem.

M. Zakrzewicz,

[3976] Jutki przy Starym Rynku No. 6.

Paczki

6 sztuk za 5 sgr. codzień świeże poleca Cukiernia

J. Nawrockiego,

[3991] Plac Wilhelmowski No. 8.